

Debreceni Ady Endre Gimnázium
Ady Endre Secondary School

4024 Debrecen, Liszt Ferenc utca 1.
www.ady-debr.sulinet.hu, ady@ady-debr.sulinet.hu
☎: 52-501-986, 52-501-987
OM: 031201

Debreceni Tankerületi Központ HA0201

Iktatószám: klik031201001/05091-1/2020

Ügyintéző: Dobránszky Sándor

A

DEBRECENI ADY ENDRE GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2020.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Nevelési program	4
I.1. Alapelvek, értékek, célok, feladatok	4
I.1.1 Alapelvünk	4
I.1.2 Értékeink	4
I.1.3 Gyermekképünk	5
I.1.4 Céljaink	5
I.1.5 Feladataink	5
I.1.5.1 Kiemelt pedagógiai feladatok a Nemzeti Alaptanterv alapján	5
I.1.5.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok és feladatok	10
I.2. Eszközrendszerünk	14
I.2.1 Képzési rendszerünk	14
I.2.2 A képzések főbb jellemzői és szakaszai	15
I.2.2.1 A hat évfolyamos képzés	15
I.2.2.2 Az 1+4 évfolyamos angol célnyelvű két tanítási nyelvű képzés	15
I.2.2.3 1+4 évfolyamos, nyelvi előkészítővel induló emelt szintű idegen nyelvi, valamint emelt szintű drámai gimnáziumi képzés	16
I.2.2.4 Speciális képzéseink	16
I.2.2.4.1 Művészeti képzés	17
I.2.2.4.2 Emelt szintű dráma képzés	17
I.3 Személyiségfejlesztés	17
I.3.1 A közösségi szolgálat működése a Debreceeni Ady Endre Gimnáziumban	18
I.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	19
I.4.1 A tehetséggondozás	19
I.4.2 A hátrányok kezelése, az esélyegyenlőség biztosítása	21
I.4.3 Tanulási nehézségekkel, tanulási kudarccal küszködő tanulók segítése	21
I.4.4 Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók	21
I.4.5 Gyermek- és ifjúságvédelem	22
I.5 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	22
I.5.1 Egészségnevelési program	22
I.5.2 Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	25
I.5.3 Környezeti nevelési program	30
I.6 Az iskola élet- és munkarendje	32
I.6.1 A tanév munkaprogramja	32
I.6.2 Hagyományaink	33
I.7 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	34
I.7.1 Az osztályközösség és más csoportközösségek	34
I.7.2 Az iskolai diákönkormányzat (DÖK)	34
I.7.3 A szülőkkel való kapcsolattartás	35
I.7.4 Kapcsolattartás a kollégiumokkal	35
I.7.5 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	35

I.8 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	36
I.8.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai	36
I.8.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	38
I.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	41
I.10 Tanulmányok alatti vizsgák	42
I.10.1 Osztályozóvizsga	42
I.10.2 Különbözeti vizsga	43
I.10.3 Javítóvizsga	43
I.10.4 Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje	43
I.10.4.1 A vizsgatantárgyak részei	43
I.10.4.2 A vizsgatantárgyak követelményrendszere	44
I.10.4.3 Az értékelés rendje	47
I.10.5 Helyi belső vizsgák	48
I.11 Gimnáziumi felvételi vizsga	49
I.11.1 Az alkalmassági vizsga szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	50
I.11.1.1 Az alkalmassági vizsga szabályai az emelt szintű drámai képzésben	50
I.11.1.2 A szóbeli felvételi vizsga követelményei	51
I.12 A tanulói jogviszony, a felvétel és az átvétel helyi szabályai	52
I.12.1 Belépés	53
I.12.2 Továbbhaladás	54
I.12.3 Iskolán belüli átjárhatóság	54
II. HELYI TANTERV	55
II.1 A választott kerettanterv	55
II.2 Óratervek	56
II.2.1 Hat évfolyamos képzés (0006)	56
II.2.2 1+4 évfolyamos emelt szintű nyelvi képzés (angol nyelv 0001, német nyelv 0002)	57
II.2.3 1+4 évfolyamos magyar-angol két tanítási nyelvű képzés (0003)	58
II.2.4 1+4 évfolyamos emelt szintű dráma képzés a 2020/2021-es tanévben (0004)	59
II.2.5 1+4 évfolyamos emelt szintű dráma képzés 2021/2022-től (0004)	60
II.2.6 1+4 évfolyamos emelt szintű német nyelvi képzés 2021/2022-től (0005)	61
II.3 Taneszközök	61
II.3.1 A tankönyvek kiválasztásának módja	61
II.3.2 Taneszközök	62
II.4 A mindennapos testnevelés megvalósítása iskolánkban	62
II.5 Tanítási óra, választható tantárgyak, egyéb foglalkozások szervezésének elvei, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	62
II.6 Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az iskola vállalja a felkészítést	62
II.7 Érettségi vizsgatárgyak középszintű vizsga témakörei	63
II.8 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái	63

II.9 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	65
II.10 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok	66
II.11 A tanulók fizikai állapotának mérése	66
II.12. A tanulók jutalmazása, értékelése, magatartásának és szorgalmának minősítése	67
II.12.1 A tanulók jutalmazásának elvei	67
II.12.2 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	68
II.13 Az iskolában alkalmazott sajátos módszer a projektmódszer	70
II.14 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai	71
II.15. Versenyek, amelyekre iskolai felkészítést vállalunk	71
III. A pedagógiai program nyilvánossága, hatálya, legitimitációja	74

Mellékletben: tantárgyak helyi tantervei

I. NEVELÉSI PROGRAM

I.1. Alapelvek, értékek, célok, feladatok

Jelmondatunk: **A Mában élni a Jövőért,
az Újnak tenni hitet** (Ady Endre)

I.1.1 Alapelvünk

Iskolánk szándéka, hogy közvetített értékeink alapján saját sorsukat felelősen irányítani képes, önmegvalósításra, megújulásra törekvő fiatalokat **neveljen**.

Alapelvünk, hogy iskolánk olyan gimnázium legyen, mely a tanulás és a kompetenciák, képességek fejlesztésének gazdag lehetőségét kínálja diákjainak, figyelembe véve életkori sajátosságait. Légköre ösztönzően hat a tanulók tehetségének megmutatkozására és fejlődésére. Az emberi kapcsolatok a kölcsönös bizalomra, megértésre, az egymás iránti tiszteletre épülnek.

Az iskola alaptevékenysége az oktatás és a nevelés, melynek közvetlen célja az érettségi vizsgára, a továbbtanulásra és a munka világára való felkészítés. Az általános gimnáziumi képzésen belül kiemelt műveltségi területnek tekintjük iskolánkban az **élő idegen nyelveket** és a **művészeteket**.

Az innovációinkat a nyitottság jellemzi, az oktató-nevelő munkánk folyamatos megújítását más intézmények irányában is képviselni tudjuk.

I.1.2 Értékeink

A Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban NAT) szellemisége alapján fogalmaztuk meg értékeinket, melyeket Magyarország alaptörvénye, a nemzeti köznevelési törvény, valamint az emberi jogokról, a gyermekek jogairól, az esélyegyenlőségről szóló magyar és nemzetközi dokumentumok határoznak meg. Összhangban az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

A NAT a nemzeti műveltség átadásában és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg az alapvető értékeket.

Feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök (kompetenciák) együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése.

Ezek egyrészt nemzetiék, mert a közös nemzeti értékeket jelentik. Hangsúlyos szerepet szánunk az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence megismerésének, a nemzeti hagyományoknak, a nemzeti identitás fejlesztésének, a határon túli kisebbségekhez tartozó magyarok azonosságtudatának ápolásának, kibontakoztatásának, közös kinccsé tételének. Másrészt tartalmazza azokat az egyetemes, Európához tartozásunkat erősítő értékeket, amelyeket az európai, keresztény, humanista, valamint a felvilágosodás értékrendje képvisel. Figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös, globális problémákra, a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést, megbecsülést, az erkölcsi érzék fejlesztését és a szellemi-érzelmi fogékonyságot szem előtt tartva.

Mindezek szellemében az iskolánk által közvetített értékek:

- **Tudás**
- **Humánium**
- **Kreativitás**
- **Egészség**
- **Hazaszeretet**
- **Esztétikum**
- **Demokrácia**

I.1.3 Gyermekképünk

*... a gyermek az elevenség, az öröm, a jövőbe ható ígéret,
a bilincsbe nem vert ember, az igazán igaz isten ...*

(Ady Endre)

Hitünk szerint minden gyerek tudni akaró, kíváncsi, nyitott, jó szándékú, valamiben tehetséges. Hasznos és fontos szeretne lenni.

I.1.4 Céljaink

Elsődleges célunk diákjaink alábbi kulcskompetenciáinak fejlesztése:

- a tanulás kompetenciái
- kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- digitális kompetenciák
- matematikai, gondolkodási kompetencia
- személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Fentieket figyelembe véve kiemelt célunk, hogy a Debreceeni Ady Endre Gimnáziumban érettségiző diák:

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és később a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatokra;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról;
- képessé váljék az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

I.1.5 Feladataink

I.1.5.1 Kiemelt pedagógiai feladatok a Nemzeti Alaptanterv alapján

Erkölcsei nevelés

A köznevelés, így iskolánk oktató-nevelő munkájának alapvető célja a tanulók **erkölcsi érzékének** fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt **felelősségtudatának**

elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Törekszünk arra, hogy az erkölcsi nevelésünk készítsen fel az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulóink erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az Ady iskolaközösségének élete, tanáraink példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a **kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet**. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – kihathat egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulóink ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Arra törekszünk, hogy diákjaink tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a főváros, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, **magyarságtudatukat** megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról, s lehetőség szerint kapcsolódjanak be nemzetközi projektekbe.

Segítsük elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. A nemzettudat kialakítása, a nemzeti önismeret elmélyítése, a másokkal szembeni tolerancia egyéni és közösségi tevékenységek során valósuljon meg. Váljanak nyitott, a más kultúrák, vallások, életmódok és a máságot elfogadni tudó **európai uniós polgárokká**. A nemzetközi kapcsolatokban, a közös globális problémák megoldásában a maguk lehetőségeinek szintjén vegyenek részt. Olyan ismeretekre, kompetenciákra, neveltségi szintre tegyenek szert a tanítványaink, amelyek birtokában megállják a helyüket hazánkban és az Európai Unióban.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, **önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését**. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segítenünk tanulóink kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni diákjainkat, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket a tanuló az énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog,

egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a **szertetettjes emberi kapcsolatok** kialakításához.

Motiváló környezettel segítjük tanulóink önismeretének fejlődését, a környezetük iránti érdeklődés, érzékenység, az alapvető erkölcsi normák iránti fogékonyság kialakulását. Az ön- és világszemléletük formálása akkor hatékony, a nevelési értékek akkor épülnek be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulók maguk is **aktív részeseivé** válnak a folyamatnak.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van diákjaink erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a **harmonikus családi minták** közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítéssel segítséget nyújtunk a tanulóinknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolai nevelés foglalkozik a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Iskolánk pedagógusai felkészítik tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a **stresszkezelés** módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. Törekszünk rá, hogy diákjaink sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – lehetőség szerint – azok szerint éljenek. Az iskolánk feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Az Ady Endre Gimnázium pedagógusai motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Személyi és tárgyi lehetőségeinkkel igyekszünk segíteni azokat a **pozitív beállítódásokat, magatartásokat, szokásokat**, amelyek tanulóink egészségi állapotát javítják. A rugalmasság, együttműködés és a bizonytalanság kezelésének képessége jellemezze tanítványainkat. Az **életvitel és életmód** kapcsán keletkező konfliktusait tudják kezelni, ismerjék fel és kerüljék el a káros szenvedélyeket. Feladatunk a szexuális életre, az örömteli párkapcsolatra, a családi életre való felkészítés is. A felnőtt lét szerepeire való felkészítés fontos eleme a pályaorientáció. Törekszünk arra, hogy az **iskolai környezet** is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbségének. Az Ady Endre Gimnáziumban igyekszünk kialakítani a tanulóinkban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti **együttérző** és **segítő** magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlesztjük ki a tanulóknak a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulóink számára. Az Ady Endre Gimnáziumnak fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekednünk kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Elő kell segítenünk a **környezettudatos magatartás**, életvitel kialakítását, annak érdekében, hogy a felnövekvő generációk képesek legyenek a magyar és az európai társadalom fenntartható fejlődését biztosítani. Ehhez az egész életen át tartó tanulás igényével rendelkező, kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkező, széleskörűen tájékozott, egyéni és közösségi **felelősségtudattal** rendelkező tanulókat kell szárnyra bocsátanunk az érettségit követően.

Pályaorientáció

A Debreceni Ady Endre Gimnáziumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulóink kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az **együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel** kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. Mindezeket – többek között – a közösségi szolgálat keretében gyakorolhatják.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Iskolánk növendékeinek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkezniük a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az **értékteremtő munka**, a javakkal való **ésszerű gazdálkodás**, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

E célok elérése érdekében csatlakoztunk a **Pénziránytű Iskolahálózathoz**. Az Iskolahálózat célja, hogy hosszabb távon hozzájáruljon az intézmények közti kapcsolatok és a pénzügyi tudatosság témájához kötődő eszmecsere kialakulásához, ezzel is elősegítve a hálózat tagjai által folyamatosan fejlesztett, közösségi tudásbázis létrehozását.

Médiatudatosságra nevelés

Az iskolánkban folyó médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak **felelős résztvevői** legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulóink megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés

megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Kiemelt feladatunk a **megismerési képességek fejlesztése**, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre. Nagy gondot kell fordítanunk a kritikai és a kreatív olvasási képesség fejlesztésére valós és virtuális csatornák esetében egyformán. Olyan tanulókat kell nevelnünk, akik az elektronikus média hatásmechanizmusait megértik, eligazodnak bennük, az igényelt információt kritikusan tudják válogatni és felhasználni.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola, így a Debreceni Ady Endre Gimnázium alapvető feladata. Iskolánk minden pedagógusának feladata, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás tanítható. Mindannyiunk feladata, hogy felkeltse a tanulói érdeklődést, útbaigazítson a tananyag szerkezetét, hozzáférését, elsajátítását, az **eredményes tanulás módszereit és technikáit** illetően. Ezek gyakoroltatása, elsajátíttatása, az egyéni és a csoportos tanulási módszerek, eljárások kiépítése, az önművelés és az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása a célunk. Mindezen feladatok eredményes megvalósításában kiemelt szerep jut az iskola könyvtárának, a 7., 8., 9. nyelvi előkészítő évfolyamokon tartott könyvtárhasználati óráknak, könyvtárlátogatásoknak és informatikai bázisának. Az **informatikai eszközöket**, az elektronikus oktatási segédeszközöket fokozatosan a mindennapi oktatás-nevelés részévé tesszük. A pedagógus feladata, hogy minél alaposabban megismerje tanítványai sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a szövegértési képesség, a tapasztalás és kombináció, a következtetés és a **problémamegoldás** fejlesztésére, hangsúlyt fektetve a tanulói döntéshozatalra.

A pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az **aktív tanulásnak**, amely a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét (gyakoroltatás, cselekedtetés) hangsúlyozza, továbbá az ismeretszerzésnek, emellett a példák érzelmi hatásának is. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi **iskolán kívüli szakemberek bevonását**, valamint a **külső helyszínek** nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert, olvasótábor, rendhagyó irodalomóra).

A jövőben az interaktív és reflektív tanulás lehetőségeit kell szorgalmazni, és lehetőség szerint **vissza kell szorítani a frontális osztálymunka kizárólagosságára épülő tanári gyakorlatot**, az együttműködésen alapuló tanulásszervezési eljárások mellett alkalmazva.

Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a **differenciált egyéni munka** adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, **együttműködésen alapuló tanulást**.

Meg kell jelenni a tanórákon a **multidiszciplináris tartalmak**nak. A több tudományt összefüggéseiben vizsgáló órákon segíteni kell a több kolléga együttműködésén alapuló **Team-tanítás** megszervezését.

A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan **differenciáló módszerek**, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a **fejlesztő, tanulást támogató értékelés**. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszhetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

I.1.5.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok és feladatok

Céljaink és az azok elérését szolgáló feladataink az Ady Endre Gimnáziumban folyó oktató-nevelő munka valamennyi elemét áthatják, elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, megalapozzák a tanítás-tanulás és nevelés szemléleti egységét, **a tanulók személyiségének fejlődését**. Arra törekszünk, hogy diákjaink rendszeres napi tanulással tudatosan dolgozzanak az életkorukban elérhető eredmények, célok eléréseért. Ezért a tantervi tartalmakat igyekszünk a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptívan alkalmazni.

Tudás

Pedagógiai célok:

- Alkalmazható és fejleszhető tudás közvetítése tanítványainknak.
- A tehetséges tanulókkal való differenciált foglalkozás, versenyekre való felkészítés.
- A kétszintű érettségi vizsgára és a továbbtanulásra való felkészítés.
- Komplex tudás, szemlélet kialakítása.
- A kooperatív munka módszereinek tudatosítása, a tanulóinkban az ehhez szükséges ismeretek és attitűdök kifejlesztése
- Gazdálkodással és a pénzügyletekkel kapcsolatos képességek fejlesztése.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- Következetes, fegyelmezett munkára nevelés életkornak megfelelő követelmények támasztásával.
- A 2006/2007. tanévben bevezetett kompetencia alapú oktatást minden tanulócsoporthoz alkalmazni kívánjuk. A tanulási, gondolkodási képességek és problémamegoldás fejlesztését azokkal a modern módszertani eszközök alkalmazásával kívánjuk megoldani, amelyek hatásosnak bizonyultak: tanulásmódszertan (memóriafejlesztés, szövegértés feladatok), kooperatív tanulás (csoportmunka, projekt módszer, közös problémamegoldás), dramatikus módszerek, stb.
- A tanári autonómia jegyében lehetőség nyílik a szakmai, alkotói kezdeményezésekre, innovációk, jó gyakorlatok megvalósítására, azok terjesztésére.
- Bővülő számítógépes hozzáférés biztosítása, számítógép használata a tanórákon.
- Tanulást segítő IKT-s eszközök alkalmazásával az érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- Gyakorlott információszerezésre, információkeresésre, tájékozódásra, könyvtárhasználatra ösztönzés, nevelés. (Olvass többet! határtalanul magyarul vetélkedő.)
- BYOD (hozd magaddal a saját eszközöd) lehetőség felhasználása az oktatásban.
- Az Eduroam WIFI hálózatának lehetőségeit kihasználjuk.
- A csoportbontásban megtartott órák számát legalább a jelenlegi szinten tartjuk.

- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése.
- Lehetőség szerint logopédus alkalmazása.
- Kommunikatív nyelvoktatás.
- A könyvtári állomány bővítése (hagyományos és elektronikus dokumentumok).
- Belső vizsgák szervezése.
- Háziversenyek szervezése, lebonyolítása.
- Igény és lehetőség szerint szakkörök szervezése.
- A munkaközösségeken belüli együttműködés erősítése.
- Az egy osztályban tanító tanárok és az osztályfőnök együttműködésének erősítése.
- A gazdaság alapvető összefüggéseinek, a fogyasztói magatartás jelentőségének megismertetése. A pénzzel, javakkal, erőforrásokkal való gazdálkodással kapcsolatos képességek fejlesztése. Ezeket az ismereteket matematika, történelem, osztályfőnöki órákon, illetve igény és lehetőség esetén szakkörök kialakításával tervezzük megvalósítani.

Humánium

Pedagógiai célok:

- Az erkölcsi tudatosság erősítése.
- Önismeret fejlesztése, segíteni mások megismerésében. Az önmegismerés, önkontroll, önmagunkért való felelősség, önállóság, az önfejlesztés igényének megerősítése.
- A szociális kompetencia fejlesztése, felkészítés a felnőtt élet szerepeire: munkavállalás, együttműködési készség fejlesztése, felelősség, egymás elfogadására nevelés.
- Alapvető viselkedési formák/normák kialakítása, fejlesztése, megtartása és megkövetelése.
- Fegyelem, önfegyelem fejlesztése.
- A tolerancia és az empátia erősítése.
- Becsülnék meg a tanulók saját munkájukat és mások tevékenységét is.
- Fordítsunk fokozott figyelmet a segítségre szoruló diákokra.
- Korrekt partneri viszonyt alakítsunk ki a referencia iskolai partnereinkkel.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- A házirend következetes betartása és betartatása.
- Önismereti foglalkozások szervezése az osztályfőnöki órák keretén belül.
- Iskolapszichológus alkalmazása.
- Szociometriai felmérések, az eredmények elemzése, feladatok kitűzése, módszerek, szinterek, felelősök kijelölése.
- Pályaorientációs foglalkozások tartása és munkahely-keresési technikák megismertetése.
- Önszerveződő közösségek kialakulásának segítése és a meglévők támogatása.
- Kooperatív tanulási módszerek alkalmazása.
- A DÖK segítése.
- A konfliktusokat együtt, közösen oldjuk meg, ezzel is nevelve az emberi, erkölcsi tartásra, a helyes vitakultúrára.
- Az erkölcsös magatartás elméleti megalapozása az etika/hit és erkölcsstan tantárgyon belül és annak gyakorlása az iskolai élet valamennyi területén (tanórán, szünetekben, iskolai rendezvényeken).

Kreativitás

Pedagógiai célok:

Differenciált személyiségfejlesztés:

- Kialakítjuk és fejlesztjük diákjaink önálló problémamegoldó, döntéshozó és szervezési képességeit.
- Segítjük tehetségük kibontakozását.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- A magas osztálylétszámok miatt lehetőség szerint minél több tantárgyból legyen csoportbontás.
- Minden évben induljanak olyan tehetséggondozó szakkörök, klubfoglalkozások, melyek fenti céljainkat segítik.
- Alkalmakat teremtünk, hogy diákjaink a kirándulások, más osztályprogramok, iskolai ünnepek és rendezvények előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában aktívan részt vegyenek.
- Ady-napot, osztályok közötti vetélkedőket minden évben rendezünk.
- Kommunikáció központú nyelvoktatást valósítunk meg.
- Lehetőség szerint alkalmazzuk a projektmódszert, önállóan megoldandó feladatokat adunk.
- Lehetőség szerint drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
- Ösztönözzük kollégáinkat arra, hogy pedagógiai innovációkat valósítsanak meg.
- Jó gyakorlatainkkal pl. az Olvass többet!- Képzeld el! illusztrációs pályázattal törekszünk a kreativitás fejlesztésére.

Egészség

Pedagógiai célok:

- Diákjaink tisztában legyenek a testi-lelki egészség fontosságával.
- Törekedjenek az egészséges életvitelre, önismeretük elmélyítésére.
- Segítsük reális énképük kialakítását.
- Legyenek tisztában a testi-és lelki egészséget veszélyeztető tényezőkkel, azok kivédésnek lehetőségeivel.
- Legyenek toleránsak a beteg, sérült emberekkel, fogyatékossgal élőkkel szemben.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- Az egészségnevelési programunk működtetése.
- A testi-lelki egészség az osztályfőnöki, testnevelés, technika és tervezés (technika, életvitel és gyakorlat) óráknak (és lehetőleg más tanóráknak is) legyen témája.
- A városi szervezetek adta lehetőségeket kihasználjuk (Vöröskereszt, drogambulancia).
- Drogprevenációs foglalkozásokat tartunk, tudatosítjuk az egészségkárosító szerek kockázatait.
- A testnevelés órákon a mozgás örömét kialakítjuk, megtartjuk.
- Lehetőséget biztosítunk tömegsportra, a rendszeres napi testedzésre.
- Igénybe vesszük a városi sportintézményeket (úszás, korcsolyázás).
- Kiemelt városi sportrendezvények megtekintése.
- Fakultatív kirándulásokat, sítábort szervezünk.
- Kötelező, rendszeres szűrővizsgálatokon vesznek részt diákjaink.
- Minden tanév elején, valamennyi tanuló részt vesz tűz-, és balesetvédelmi oktatásban, illetve a megfelelő tanórán megismerik a veszélyes anyagok kezelésének alapvető szabályait.

Hazaszeretet

Pedagógiai célok:

- Diákjaink ismerjék meg a történelmünk, kultúránk kiemelkedő személyiségeit, munkásságukat, alkotásaikat.
- Ismerjék hazánk földrajzát, tájegységeit, azok jellegzetes természeti, kulturális értékeit, évente jussanak el a fővárosunkba.
- Ismerjék Debrecen és megyénk történelmét, jelentősebb emlékeit, hagyományait, jellegzetességeit.
- Tisztázódjon a hazához való viszonyuk, a haza és a nemzet, a haza és a család kapcsolata.
- Szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásáról, jelentőségéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről.
- Ismerjék hazánk szerepét Európában és a világban, ismerjék és tiszteljék más népek kultúráját.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- A szakterületeknek megfelelő és egyéb tanórákon megkülönböztetett figyelmet fordítunk a hazaszeretet kialakítására.
- Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése osztályok szervezésében.
- Osztályfőnöki, történelem, illetve etika/hit és erkölcsstan órákon a haza, a nemzet, nemzeti hagyományaink és a család témájával foglalkozunk.
- Nemzetközi kapcsolataink fenntartásával más népek kultúrájának megismerése.
- Az adys hagyományok megtartása és továbbfejlesztése (pl.: Ady-nap, Ady-bál, Ady-gála, karácsonyi koncert, stb.).
- Tanulócsoporthoz kirándulásai az ország fő tájegységeire (a szülők és diákok egyetértésével).
- Európai uniós ismeretek bővítése pl. vetélkedőkkel, előadásokkal, kiállításokkal. (Európai Unió nagyköveti iskola)
- Jó gyakorlataink pl. az Olvass többet!, mestermunka órák keretében törekszünk a hazaszeretet elmélyítésére a magyar kultúra remekei segítségével.

Esztétikum

Pedagógiai célok:

- Diákjaink törekedjenek külső és belső harmóniára, a rendezett és esztétikus megjelenésre.
- Legyenek igényesek munkájukban, nyelvhasználatukban és viselkedésükben.
- Váljon szokássá kulturális rendezvények (színház, komolyzenei koncertek, klasszikus értékű filmalkotások, múzeumok, képzőművészeti kiállítások) látogatása.
- Esztétikai szempontok is legyenek hangsúlyosak a jó gyakorlatainkban.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- A hatékony tanulás környezeti feltételeinek megteremtése (tanteremdíszítés, tisztaság, rend, hetesi és felelősi teendők koordinálása, folyamatos karbantartás).
- Alkalmazzuk a kétszintű érettségi írásbeli dolgozatok nyelvi javítására vonatkozó előírásokat minden tantárgyból.
- Közös színház-, hangverseny-, mozi- és múzeumlátogatásokat, bálakat, olvasótábort, rendhagyó magyarórákat szervezünk.
- Legyen a diákoknak igényük maguk és közvetlen környezetük higiéniájára, esztétikumára.
- Esztétikailag értékes művek, illetve azok részei kapjanak szerepet a jó gyakorlatainkban.

Demokrácia

Pedagógiai célok:

- Diákjaink ismerjék meg az egyéni és a közösségi érdekérvényesítés erőszakmentes formáit.
- Tanulják meg a társadalmi együttélés szabályait. Tudják ezeket alkalmazni szűkebb, és tágabb társas környezetükben.
- Tartsák tiszteletben mások véleményét, tudják kezelni a konfliktus-helyzeteket.

Céljaink elérését szolgáló főbb feladatok:

- A Diákönkormányzat (DÖK) működése lehetőséget biztosít diákjainknak arra, hogy véleményt nyilvánítsanak az iskolában folyó dolgokról, beleszólhatnak az iskola ügyeibe. A DÖK véleményét figyelembe vesszük, folyamatos a kapcsolattartás.
- A DÖK tagjainak minden évben programalkotó és felkészülési tábort szervezünk.
- Minden évben ajánljuk a DÖK-nek a Probléma-feltáró nap megszervezését, amelyen megbeszéljük a különböző közösségek (osztályok, csoportok, évfolyamok) gondjait, a megoldási lehetőségeket.
- Az emberi méltóság tiszteletben tartása.
- Szociális kompetencia fejlesztése, kooperatív tanulás.

I.2. Eszközrendszerünk

Az előző fejezetekben leírt célok és feladatok megvalósításának eszköze és eljárása az iskolánk képzési rendszere, és az ehhez szorosan kapcsolódó oktatásszervezésünk.

I.2.1 Képzési rendszerünk

Iskolánkban jelenleg 22 osztály tanul. Évfolyamonként egy osztály (egy évfolyamon kettő) **hat évfolyamos**, egy nyelvi előkészítő évfolyammal induló 1+4 évfolyamos **angol és német nyelvi** (fél-fél osztály), választott második nyelvéből is emelt szintű nyelvi osztály, egy 1+4 évfolyamos, két tanítási nyelvű előkészítővel induló **magyar-angol két tanítási nyelvű**, egy 1+4 évfolyamos nyelvi előkészítővel induló **emelt szintű dráma** osztály.

A 2021/2022. tanévtől az emelt szintű dráma osztályt megfelezzük, egyik fele továbbra is 1+4 évfolyamos **emelt dráma** képzésben részesül, a másik fele pedig 1+4 évfolyamos, a második idegen nyelvből (**német nyelv**) **emelt szintű** képzésben vesz részt.

Képzési rendszerünk stabil, magas túljelentkezés, jó kimeneti eredmények (tanulmányi, nyelvvizsga, érettségi, felvételi) jellemzik. Reményeink szerint drámás képzésünk átalakítása a képzés színvonalának emelkedését, illetve az általános iskolában németet tanuló diákok magas szintű felkészítését eredményezi majd.

A 2020/2021-es tanévtől minden képzésünkben felmenő rendszerben bevezetjük a kerettantervi változások szerint kialakított új helyi tanterveinket. Az új osztályunk 2021/2022-től induló képzéséhez is elkészítettük óratervi hálónkat és helyi tanterveinket.

A zsúfoltság felveti az elhelyezés problémáját, **elkerülhetetlenné téve egy jövőbeli iskolabővítést.**

E képzési struktúra változatos, és a diákok számára lehetőség szerint átjárható. Esélyt biztosít tanítványainknak arra, hogy megtalálják azt a képzési irányt, amelyben sikeresek lehetnek.

I.2.2 A képzések főbb jellemzői és szakaszai

A gimnáziumi képzés két nagy szakaszra osztható, de ez a képzési formától függően tovább szakaszolható.

I.2.2.1 A hat évfolyamos képzés

A hat évfolyamos képzésünk három szakaszra bontható.

7-8. évfolyam: Fejlesztő szakasz

Cél: a tanulók érdeklődésének felkeltése, illetve fokozása. A tanulás módszertanának megismerése, gyakorlása. Pozitív viszonyulás az iskolához, a tanuláshoz és az emberekhez. Egymás megismerése, a már megalapozott kompetenciák fejlesztése (megerősítés, bővítés, hatékonyság, variálhatóság növelése). Természettudományos érdeklődés felkeltése.

9-10. évfolyam: Az általános műveltséget megszilárdító szakasz

Cél: intenzív tanulás. A tanulók mélyebben megismerkednek az egyes tantárgyakkal. A differenciált nevelő-oktató munka elősegíti, hogy érdeklődésük, irányultságuk kialakuljon, eldöntsék továbbtanulásuk irányát.

11-12. évfolyam: Az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasz

Cél: felkészülés a kétszintű érettségi vizsgára, a továbbtanulásra és a munka világára.

I.2.2.2 Az 1+4 évfolyamos angol célnyelvű két tanítási nyelvű képzés

9/Kny évfolyam: Nyelvi előkészítő év

Cél: A következő évek tanulmányainak megalapozása, a tanulási szokások, módszerek fejlesztésére való képesség kialakulása

Az angol társalgási nyelv B1 szinten történő elsajátítása, valamint a történelem, a matematika, a biológia, a földrajz és a célnyelvi civilizáció tantárgyak közül legalább három tárgy angol szaknyelvének elsajátítása, amelyeket később célnyelven tanulnak. (Történelemből a magyar történelmet magyarul tanulják.)

Ez a tanév az ismerkedés, az iskolába, a csoportba, az osztályba beilleszkedés éve.

9-10. évfolyam: Az általános műveltséget megszilárdító szakasz. Az angol nyelvtudás továbbfejlesztése. A tizedik évfolyam végén a kétszintű érettségire való felkészítő, választása az első komoly alkalom a tanulók számára, hogy számba vegyék saját lehetőségeiket.

Cél: az új iskolai környezet megismerése. A tanulás iránti motiváció fejlesztése. Helyes tanulási módszerek kialakítása. Átsegíteni a tanulókat ezen a kritikus életszakaszon, amikor keresik a helyüket a világban, előtérbe kerül saját személyiségük. A tanulók fele eléri angol nyelvből a B2 szintet.

11-12. évfolyam: Általános műveltséget – a tanuló érdeklődésének, adottságának megfelelően – elmélyítő, pályaválasztást segítő szakasz. A választástól függően vagy emelt szintű vagy középszintű érettségi vizsgára készülnek a különböző tantárgyakból. A civilizációs ismeretek elmélyítése, a célnyelvi és célnyelven történő érettségire előkészítés.

Cél: A továbbtanulás, a pályaválasztás segítése. Az általános műveltség fejlesztése. A választott tudásterület(ek) ismeretanyagának elmélyítése. Lehetőség szerint mindenki teljesítse az érettségivel angol nyelvből a C1 szintet.

I.2.2.3 1+4 évfolyamos, nyelvi előkészítővel induló emelt szintű idegen nyelvi, valamint emelt szintű drámai gimnáziumi képzés

9/Ny évfolyam: Nyelvi előkészítő év

Cél: A következő évek tanulmányainak megalapozása, a tanulási szokások, módszerek fejlesztésére való képesség kialakulása. Ez a tanév az ismerkedés, az iskolába, a csoportba, az osztályba beilleszkedés éve.

A 9. évfolyamon speciális óraterv alapján folyik az oktatás-nevelés. Magas óraszámokban oktatjuk a választott főnyelvet (angol vagy német), a második nyelvet és az informatikát. Matematikából és magyar nyelv és irodalomból képességfejlesztés folyik.

9-10. évfolyam: Az általános műveltséget megszilárdító szakasz. Az emelt szintű nyelvek, illetve az emelt szintű dráma képzés kezdete. A tizedik évfolyam végi kétszintű érettségire való felkészítő választása az első komoly alkalom a tanulók számára, hogy számba vegyék saját lehetőségeiket.

Cél: az új iskolai környezet megismerése. A tanulás iránti motiváció fejlesztése. Helyes tanulási módszerek kialakítása. Nyelvi illetve művészeti képességek intenzív fejlesztése. Átsegíteni a tanulókat ezen a kritikus életszakaszon, amikor keresik a helyüket a világban, előtérbe kerül saját személyiségük. A főnyelvből a tanulók 50 %-a a B2, a másik nyelvből a B1 szintet érje el.

11-12. évfolyam: Általános műveltséget – a tanuló érdeklődésének, adottságának megfelelően – elmélyítő, pályaválasztást segítő szakasz. A választástól függően vagy emelt szintű vagy középszintű érettségi vizsgára készülnek a különböző tantárgyakból.

Cél: A továbbtanulás és a pályaválasztás segítése. Az általános műveltség fejlesztése. A választott tudásterület ismeretanyagának elmélyítése.

I.2.2.4 Speciális képzéseink

Nyelvi képzés:

Kiemelt feladatunk az idegen nyelvek eredményes tanítása. Gazdag a kínálat a tanulás intenzitásának (heti óraszám) és az élő idegen nyelv választhatóságának tekintetében egyaránt.

Az angol és a német nyelven kívül tanítunk/hatunk: francia, olasz, orosz nyelvet, szakköri szinten akár latin, finn, lengyel és spanyol nyelvet (a tanulók választása szerint).

Szervezeti formái:

- nyelvi előkészítő
- két tanítási nyelvű
- emelt szintű nyelvi
- általános tantervi forma
- fakultációs lehetőség
- a drámás gyakorlati képzésben idegen nyelvű órák (lehetőség szerint)

I.2.2.4.1 Művészeti képzés

Kiemelt terület iskolánkban a művészeti nevelés. A dráma és színház (dráma és tánc), ének-zene, vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret tanítása során, valamint az iskolai rendezvényeken, ünnepségeken minden növendékünk aktív módon kipróbálhatja ez irányú tehetségét, és érzékelheti fejlődését. A mindennapos testnevelés keretében a 8. éven heti 2 tanítási órában táncot oktatunk.

I.2.2.4.2 Emelt szintű dráma képzés

Célunk, hogy a tanulók elmélyült ismeretekre tegyenek szert a humán műveltség, a színházi kultúra és a kapcsolódó társművészetek területein. Fejlődjön gondolkodási, alkotói és művészi kreativitásuk, tehetségük. Legyen lehetőségük a képzés során az elmélyült elméleti és gyakorlati tudás illetve tapasztalás megszerzésére. A testnevelés órák keretein belül heti 2+2 táncórában részesüljenek.

Az önkéntes jelentkezőknek a művészeti területre történő felkészítését a Keleti István Alapfokú Művészet Iskola és Szakgimnázium (KIMI) órái is segítik.

I.3 Személyiségfejlesztés

Az iskolánkba járó diákok életkora: 12-20 év közötti.

Igen jelentős szervrendszeri, értelmi és személyiség változáson mennek át a tanulók a gimnáziumi évek alatt. A fokozatosan tudatosodó és az egyre egyénibb viselkedés, a személyiségjegyek rögzülése jellemzi ezt az életszakaszt.

A nevelőmunkánk során az alábbi változásokra figyelünk, és igyekszünk azokat pozitív irányba terelni:

- Az erkölcsi tudatosság erősödése
- A reális énkép kialakulása
- Az önnevelés igényének kialakítása
- A tudatos magatartás kialakulása
- A kamaszkori sajátosságok, önállósodási törekvések
- A kortársak által közvetített értékek, normák hatása

A tanulói személyiség fejlődését segítő feladataink, tevékenységeink

- A fokozott követelménytámasztás a nevelési folyamat során együtt jár a diákok iránt tanúsított tisztelettel és pedagógiai tapintattal.
- A tanórákon és egyéb iskolai alkalmak során tudatosan segítjük az önismeretük elmélyítését.
- Sokszínű és sokrétű tevékenységrendszerrel segítjük a tehetségek felismerését és fejlődésük folyamatos biztosítását.
- Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetűekre, valamint a segítségre szorulóakra (BTMN, SNI), és igyekszünk csökkenteni az esélyegyenlőtlenséget.
- A kortárs csoportok megnövekedett pozitív befolyásoló szerepét beépítjük a nevelési folyamatainkba.
- Iskolapszichológus és szükség esetén logopédus szakmai segítségét is igénybe vesszük a nevelő munkánkban.
- A diákönkormányzat munkáját segítjük.
- Támogatjuk a diákok önállóság iránti természetes igényét, lehetőséget adva és segítséget nyújtva kezdeményezéseikhez.

I.3.1 A közösségi szolgálat működése a Debreceni Ady Endre Gimnáziumban

A személyiségfejlesztésben központi szerepet szánunk a közösségi szolgálat megszervezésének.

Célok

- a szociális, társadalmi érzékenyítés (lehetőleg párban vagy csoportosan)
- az empátia fejlesztése
- az önismeret fejlesztése
- a tanár-diák-szülő viszony javulása
- a pályaválasztásra való felkészülés
- az agresszió csökkenése
- az osztályközösség erősítése
- az iskolai keretek között rosszul teljesítők számára a kitörési lehetőség biztosítása
- a tanuláshoz való viszony javítása
- a tudatos állampolgárrá válás

Tevékenység	Feldolgozás	Határidő	Felelős
Célok megfogalmazása, tájékoztatás a bejövő évfolyamok számára Jogszabályi háttér megismertetése (1 óra)	Szülői értekezlet, osztályfőnöki foglalkozás	szeptember október közepe	intézményvezető-helyettes iskolai koordinátor osztályfőnökök
közösségi naplók, kiosztása	osztályfőnöki foglalkozás	szeptember közepe	iskolai koordinátor titkárság osztályfőnökök
érzékenyítés, konfliktuskezelés (1 óra)	du. foglalkozás	szeptember október közepe	iskolai koordinátor, osztályfőnökök
ötletbörze szervezése A felsőbb évfolyamos tanulók beszámolóit, videó, fotók, bemutatása, PPT készítése, tapasztalatok átadása	du. foglalkozás	szeptember október közepe	intézményvezető-helyettes iskolai koordinátor
Kapcsolatfelvétel a fogadó intézményekkel, ezek típusai: egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális, közösségi, környezet- és természetvédelmi, katasztrófavédelmi, óvodás korú, sajátos nevelési igényű tanulók, idős emberekkel foglalkozó	A fogadó intézmények meghívása, bemutatkozása, intézmény látogatások	október	iskolai koordinátor, osztályfőnökök
Diákok jelentkeztetése szabad választás alapján+szülők beleegyező nyilatkozata a közösségi szolgálat megvalósítása	osztályfőnöki óra	október vége, őszi szünet előtt	iskolai koordinátor osztályfőnökök
a közösségi szolgálat megvalósítása	fogadó szervezeteknél vagy intézményen belül	folyamatos	résztevő diákok, fogadó szervezetek
visszacsatolás: beszámolók, értékelések	du. foglalkozás	év vége, június	iskolai koordinátor osztályfőnökök

Az iskola gondoskodik a megfelelő számú közösségi szolgálati hely megszervezéséről, a partnerszervezetekkel való folyamatos kapcsolattartásról, a mentorok megbízásáról.

A közösségi szolgálat szervezéséért felelő pedagógus közreműködésével az intézmény vezetője minden tanévben beszámol a közösségi szolgálat adott évi szervezésének eredményeiről, összegzést készít az egyes osztályok által teljesített óraszámokról, valamint azoknak a tanulóknak a számáról és arányáról, akik már teljesítették a közösségi szolgálatot.

Az osztályfőnökök vezetik tanítványaik közösségi szolgálati igazolólapját (Kréta), figyelmeztetik a teljesítésben elmaradást mutató tanulókat.

Az intézmény honlapján Közösségi szolgálat menüpontot működtet, amelyen tájékoztatást ad a közösségi szolgálat jogszabályi előírásairól, követelményeinek teljesítéséről, nyilvánosságra hozza szerződéses partnereink listáját és a végezhető tevékenységek körét.

I.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

I.4.1 A tehetséggondozás

Iskolánk **akkreditált Kiváló Tehetségpont. Tagja az Európai Tehetségpontok Hálózatának.** Két területen folytatunk országosan is elismert tehetséggondozást. Az egyik a **művészetek**, ezen belül a drámás képzés, a másik az **idegen nyelvi képzés**, ezen belül a magyar-angol két tanítási nyelvű oktatás.

A **drámás képzésünk** az ország egyik legelismertebb képzésévé nőtte ki magát. Az iskolapadból kikerülő végzett művészek száma, a jelenleg a Színház- és Filmművészeti Egyetemen tanuló volt adysok aránya, a nemzetközi és országos – évről évre ismétlődő – versenyeredmények miatt tartja magát ez a – nem hivatalos – minősítés. Az elmúlt tanévekben a dráma országos tantárgyi (elmélet és gyakorlat) versenyén az adys diákok kiemelkedő eredményeket értek el. A művészettörténet OKTV-n az elmúlt években több dobogós helyezést is elértünk. A művészeti képzésben résztvevő diákjaink állandó és elismert szereplői a város és a megye számos ünnepségének.

A felvételihez kapcsolódóan **szakmai tanácsadó napokat** szervezünk az általános iskolások számára segítvén a tehetségek felismerését. Rendszeresen közreműködünk a város és megye diákszínjászó fórumain.

Több évtizedes diákszínjászó cserén és képzésen alapuló kapcsolatunk van a székelyföldi Kovászna Körösi Csoma Sándor Líceumával.

A két tanítási nyelvű képzésünk a drámás képzéshez hasonlóan országos hírnévnek örvend. Az idegen nyelvek oktatásában angol nyelvből rendelkezünk a legszélesebb palettával a normál képzéstől a nyelvi előkészítő képzésen, az emelt szintű nyelvi képzésen keresztül a két tanítási nyelvű oktatásig. Német, olasz és francia nyelvből, akárcsak angoltól rendszeresen eredményesen szerepelnek diákjaink a különböző versenyeken.

Az elmúlt tanévekben angol nyelvből szerepeltek tanítványaink az OKTV-n az első tízben. A döntőkben az elmúlt tíz esztendőben rendszeresen jelen vagyunk. Az egy főre eső nyelvvizsgákat tekintve a legjobb debreceni középiskolák közé tartozunk. A mi iskolánk alapította az országos angol nyelvű civilizációs versenyt. Az ENSZ diákkonferenciáin kiemelkedően szerepelnek tanítványaink.

Az iskola az Európai Parlament Nagykövetiskolája címre pályázott 2019-ben, és a feladattal kapcsolatos teendőket folyamatosan végzi.

A magyar-angol két tanítási nyelvű képzésünk összefogja a megye hasonló iskoláit, fórumot, tapasztalatcserét folytat. A város két tanítási nyelvű iskoláival közös rendezvényeket tartunk. Fulbright ösztöndíjjal amerikai cserekapcsolat indult.

A két képzést összekapcsolva idegen nyelvű dráma-foglalkozásokat szervezünk, s tanítványaink kiemelkedően szerepelnek a különböző idegen nyelvű országos diákszínjátszó fesztiválokon. Számosan segítenek az Önkormányzat, illetve intézményei által szervezett nemzetközi versenyeken, fesztiválokon idegen nyelvű kísérőként.

Figyelmet fordítunk arra, hogy a matematika és a természettudományos tantárgyak művelésében tehetséges diákjaink is verseny lehetőséghez jussanak, és külön gondolhassuk a tehetségüket.

A fenti területeken kívül az alábbi lehetőségek állnak tanulóink rendelkezésére:

Szakkörök:

Igény szerint szerveződnek.

Cél: lehetőségteremtés a tapasztalás alapján történő ismeretszerzésre, egy-egy ismeret mélyebb összefüggéseinek feltárása, speciális érdeklődés kielégítése.

Előkészítők

Célunk a továbbtanulásra, a kétszintű érettségire, a tanulmányi, művészeti és sportversenyekre való felkészítés, a tanulói érdeklődés felkeltése és kielégítése, valamint speciális ismeretek közvetítése. (Egyéni tehetséggondozó foglalkozás, felkészítés tanulmányi, művészeti és sportversenyekre, különböző vizsgákra)

Sportkörök, szakosztályok működtetése, házi és iskolák közötti versenyek

Célunk a mindennapos testnevelés mellett a rendszeres testmozgás szokássá és szükségletté fejlesztése, a csapathoz, közösséghez tartozás átélése. Teret kap a tanulók igénye a sportági szakosztályok kialakításakor, illetve az a cél, hogy a diákok ismerjék meg a különböző, iskolai keretekben nem gyakorolható sporttevékenységeket, pl. az úszást, a síelést, korcsolyázást, teniszezést stb. is. Igyekszünk az iskolai hagyományokhoz tartozó táncoktatásnak nagyobb szerepet adni. Ezen kívül minden évben bekapcsolódunk az MDSZ által szervezett Európai Diáksportnapba, illetve részt veszünk a Magyar Paraspornap rendezvényén.

Művészeti körök, önképzőkörök

Az együttes alkotás színterei a tanulói személyiség komplex fejlesztését, fejlődését szolgálják. Nagy hagyományuk van iskolánkban ezeknek az egyéb, tanórán kívüli nevelési alkalmaknak. Ösztönöznünk kell fennmaradásukat, fejlődésüket, kiteljesülésüket, illetve bővülésüket. Célunk az újabb művészeti ágaknak is személyi és tárgyi feltételeket biztosítani, meglévő nagy hagyományú művészeti körökkel együtt dolgozni (pl.: kisfilmek készítése, stb.).

A tehetséggondozás szervezése

- A három hagyományos területen folytatni kívánjuk kiemelkedő tehetségazonosító, tehetséggondozó, tanácsadó tevékenységünket.
- Az iskola vezetősége meghirdeti az iskola céljait szolgáló, a tanulói igényeket figyelembe vevő és a pedagógusok által javasolt különböző előkészítő, szakköri stb. lehetőségeket. Közzéteszi a tematikát és a foglalkozásokat vezető tanár személyét. A jelentkezők létszámától függ ezek beindítása.
- Egyéni lehetőségek: számítógépterem-használat, könyvtárhasználat, tornaterem, kondicionáló terem, pódiumterem, iskolai hangszerek használata.

- Egyedi elbírálás alapján a legtehetségesebb tanulók számára (általában művészeti és sport területen) egyedi tanrendet biztosítunk, vagyis felmentést kaphatnak a mindennapi számonkérés vagy akár az óralátogatás alól is, de természetesen a kötelező tananyag elsajátításáról számot kell adniuk.

I.4.2 A hátrányok kezelése, az esélyegyenlőség biztosítása

Szociális hátrányok

Feladatok

1. Felmérni, feltérképezni, megismerni a szociális hátrányokkal küzdő diákokat.

Módszere:

- A szülők és a tanulók számára összeállított kérdőív
  - Egyéb információk összegzése (tankönyvsegély- kérelmek, étkezési hozzájárulás-kérelmek, osztályfőnökök információi stb.)
  - Értékelés, feldolgozás (Az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős végzi.)
2. A diákok problémáinak pontos körülhatárolása, a segítségnyújtás lehetőségeinek feltárása, megtervezése.

Módszere: egyéni beszélgetés (A tanuló osztályfőnöke és az ifjúságvédelmi felelős.)

3. Anyagi segítség lehetőségeinek megteremtése, feltárása

Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülők és a diákok számára. (Tankönyvtámogatás, menza, Adyák Alapítvány, pályázati lehetőségek, önkormányzat, szociális segélyek stb.)

I.4.3 Tanulási nehézségekkel, tanulási kudarcokkal küszködő tanulók segítése

1. A problémákkal küszködő gyerekek kiszűrése.

Módszere: megfigyelés, adatgyűjtés, adatok elemzése. (Tanulmányi eredmények és hozott pontok összevetése, az alulteljesítők kiszűrése, a tanulmányi eredmények változásának figyelése.)

2. A kiszűrt tanulókkal való foglalkozás tervezése. Okkeresés (motiválatlanság, családi problémák, tanulási problémák, stb.). Az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok közössége, az ifjúságvédelmi felelős és az iskola pszichológus végzik ezt a munkát. A segítségnyújtás lehetőségei: felzárkóztató programok szervezése, tanulás-módszertani foglalkozások, együttműködés a szülőkkel. Súlyos esetben a szakszolgálat igénybevétele.

I.4.4 Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók

Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű gimnáziumi oktatása 9-12. évfolyamra van engedélyünk (egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők). Kiszűrésük, felderítésük folyamatos. (A probléma megoldására, ha szükséges, szakembert kell igénybe venni.) Az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok, az ifjúságvédelmi felelős, az iskolapszichológus és az iskolaorvos közreműködése szükséges.

A legáltalánosabb gyakorlati teendők az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- Az osztályfőnökök számon tartják a valamilyen szempontból hátrányos helyzetű, illetve problémákkal küzdő tanulókat, és megpróbálnak a saját eszközeikkel segítséget nyújtani. (Egyéni bánásmód, az osztályközösségbe illeszkedés segítése, korrepetálás stb.)

- Az ifjúságvédelmi felelős javaslatot tesz a hátrányos helyzetű tanuló segítésére, a sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére a szakvélemény alapján.
- A szaktanárok együttműködnek az osztályfőnökkel, közösen keresnek megoldást a hátrányos helyzet csökkentésére.
- A fejlesztő pedagógus fejlesztési tervet készít, fejlesztő foglalkozásokat tart.
- A Diákönkormányzat javaslatot tesz társaik segítésére, illetve véleményt nyilvánít az intézkedéseket illetően.
- Az iskolaorvos rendszeresen figyelemmel kíséri a krónikus betegségben szenvedők egészségi állapotát, illetve megelőzést folytat a különböző környezeti ártalmaknak kitett tanulók érdekében.

I.4.5 Gyermek- és ifjúságvédelem

Cél: a szociális hátrányokkal, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel, tanulási kudarccal küszködő vagy sajátos nevelési igényű tanulók számára esélyteremtés a sikeres továbbhaladáshoz. A közösségi szolgálat megszervezése a 9-11. évfolyamon.

Vállaljuk a szociálisan és/vagy mentálisan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók helyzetének felmérését és a tanulók lehetőség szerinti segítését. Az iskolában gyermek- és ifjúságvédelmi felelős irányítja, koordinálja ezt a munkát. (Iskolapszichológust is foglalkoztatunk)

Ennek formái:

- tudatosan felmérjük a hátrányos helyzetű tanulók körét és a hátrány okát
- a tanulók aktív részvételének ösztönzése, annak érdekében, hogy tudjanak segítséget kérni, lehetőségeiket megismerni, pályázatot írni stb.
- különböző pályázati lehetőségek felkutatása, felhasználása
- pénzügyi támogatás szerzése menzaterítéshez (kapcsolat az államigazgatási intézményekkel)
- egyszeri szociális támogatás igénylése az önkormányzatoktól
- együttműködés a rendőrség ifjúsági osztályával
- megelőző tevékenységek (pl. drogprevenció), előadások, személyiségfejlesztő programok
- egészségügyi szakszolgálat igénybevétele
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése a speciális törődést igénylő gyermek érdekében
- rendszeres együttműködés az osztályfőnök, a tanárok, a szülők, iskola pszichológus és az iskolaorvos, védőnő között
- A közösségi szolgálattal kapcsolatos szerződések megszervezése, a szolgálat ütemezése, lebonyolítása.

I.5 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

I.5.1 Egészségnevelési program

A középiskolás korú fiatalok körében nagy mértékűt ölt a dohányzás, az alkoholfogyasztás, és terjed a kábítószerrel való visszaélés is. A káros szokások, egészségtelen táplálkozás kialakulásának különböző tényezők kedveznek, mint pl. a szülői kontroll lazulása, a kortársak befolyásoló hatásának növekedése és az életkorral járó feszültségek leküzdésének nem megfelelő módjai.

Az egészségnevelési program célja

1. Önismeret

A tanulók ismerjék az életkorral járó biológiai és pszichohigiénés sajátosságaikat, az ezekből fakadó tennivalókat. Meg kell ismerniük a mindkét szempontból megfelelő egészséges életmód ismérveit, kialakításának lehetőségeit. Foglalkoznunk kell a társkapcsolatok nemcsak egészségi, de etikai kérdéseivel is. Tudniuk kell, melyek az egészségre ártalmas szokások, ezeknek milyen sajátosságaik vannak, és milyen veszélyeket rejtenek. Különösen lényeges az antihumánus szenvedélyekről szóló ismeret.

Az egészségnevelési program azonban nem csupán a veszélyekkel ismerttet meg, hanem a téma pozitív oldalával is foglalkozik. Vagyis a tanulók ismerjék az egészséges életvitelhez szükséges képességeket, illetve ezek fejlesztésének lehetőségeit.

A program egyik legfontosabb célja az egészségnek, mint **értéknek** a tudatosítása.

2. Elsődleges prevenció

Segítenünk kell a gyermekeket az egészségről kialakított még egészségesnek tekinthető felfogásuk megszilárdításában és a drogmentes életvitelhez szükséges képességek megszerzésében, fejlesztésében. Meg kell óvnunk a drogmentes tanulókat a szerek használatától úgy is, hogy meg kell tanítani a szenvedélykeltő szerek visszautasítását, az apróbb sikertelenségek elviselését, a konfliktusok megoldását. Nagyon fontos az önismeret fejlesztése, saját erényeik és gyengéik felismertetése, pozitív értékrend és énkép kialakítása, valamint a rendszeres testmozgás igényének a kialakítása.

A célcsoport meghatározása

1. Tanulók; Diákönkormányzat
  2. Tanárok; különösen: osztályfőnökök, testnevelők,
  3. Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők
  3. Szülők
  1. Intézményi Tanács
  2. Iskolavezetés
  3. Iskolaorvos és védőnő
- Kapcsolattartás: gyermekvédelmi szervek, rendőrség

Célok

Olyan életvitel megismertetése, kialakításának segítése, amellyel diákjaink elérhetik a testi-lelki, szociális egészséget.

Feladatok

A tanárok, osztályfőnökök, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők esetében szeretnénk elérni, hogy egységes elveket valljunk, a problémákhoz egységesen viszonyuljunk, közös problémakezelés valósuljon meg. Számítunk az osztályfőnökök jelzéseire, segítségére.

Ezért minden pedagógus feladata, hogy az aktuális tananyaghoz kapcsolódó egészségnevelési témákat feldolgozza. Különösen a biológia, kémia, testnevelés, etika/hit és erkölcsstan tanórákon fontos ez.

- Szükség esetén egészségfejlesztő team létrehozása (Olyan csoport, amely a belső innováció és a pedagógiai programalkotás során az egészségnevelési feladatokban is közreműködik.)
(Felelősök: iskolapszichológus, gyermek és ifjúságvédelmi felelős, szabadidő-szervező, biológia- és testnevelő tanár, védőnő)

- Felvilágosító munka káros szenvedélyekről (dohányzás, drog, alkohol), szükség esetén visszatérni a témára osztályfőnöki órákon! Állandó motiváció
(felelősök: iskolaorvos, osztályfőnökök)
- Szabadidő eltöltésének szervezése
(felelősök: szabadidő-szervező, DÖK, DSK)
- Táplálkozási szokások formálása:
– iskolai büfé egészséges kínálatának bővítése
- Családi életre nevelés
(felelősök: gyermek és ifjúságvédelmi felelős, szabadidő-szervező, osztályfőnök, biológia-, erkölcs- és etikatanár)
beszélgetés az iskolaorvossal: optimális időpont a családalapításra, boldog családi élet
- Drogprevenációs tevékenység,
(felelősök: gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, TEAM)
Önismeret, stresszhelyzetek, konfliktusok kezelése, döntéshozás, drogismeret, nem-et mondani.
- Iskolánkban Diáksportkör működik. Rendszeres szakosztályi tevékenység keretében a hét minden napján (délutánonként) biztosított a testmozgás. Sportágak: verseny aerobik, tömegsport aerobik, röplabda (lány, fiú), kosárlabda (lány, fiú), labdarúgás (fiú).
  - Házibajnokságokat rendezünk a következő sportágakban: labdarúgás (fiú), kosárlabda (lány, fiú), röplabda (lány, fiú). E versenyeket igyekszünk a jövőben népszerűsíteni a DÖK és az osztályfőnökök bevonásával.
  - A 8. évfolyamnak táncoktatást heti 2 órában.
(felelősök: iskolavezetés, DSK, testnevelők)
- Személyes higiéné
(felelősök: osztályfőnök, iskolaorvos, védőnő)
- Szűrések és oltások terv szerint
(felelősök: iskolavezetés, iskolaorvos, védőnő)
Szűrések különös tekintettel a tanulást befolyásoló egészségi állapotú diákokra, akik részére az egyéni programot készítünk az iskolaorvos javaslatára, a szülő és iskolavezetés együttműködésével.
- Az iskolai környezet egyre egészségesebbé tétele
(felelősök: gondnok, gazdasági összekötő, iskolavezetés)
Felújítások, javítások, új beszerzések ergonómiai és egészségügyi szempontok figyelembevételével történjenek.
- Szülői csoportok szervezése az együttműködő kapcsolat kialakítása érdekében szemléletformáló előadások meghívott előadókkal.

Véleményünk szerint a szülői felelősség nem hárítható át a tanárookra.

- Intézményi Tanács
Az Intézményi Tanács feladata, hogy lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az elsődleges prevenciót, és nyújtsanak segítséget a forrásteremtő lehetőségek megkeresésében.
- Iskolaorvos és védőnő
A tanulói szűrővizsgálatok tapasztalatai, a szakmai tudásuk és kapcsolatuk a gyógyintézményekkel fontos segítség a prevenció munkában.

Programok

A tervezett programok:

1. Drogprevenációs program egész évben folyamatosan (Lehetőség szerint pályázatok segítségével)
2. DÖK-nap

3. Egészség-nap (lehetőség szerint)
4. Szervezett véradás
5. Sportnap

A programjaink célja információátadás, tanulóink érzelmi nevelése, készség és képesség fejlesztése (stressz-, konfliktuskezelés, döntéshozás), segíteni az életcélok kialakításában, örömforrások megtalálásában, és különböző alternatívák megmutatása.

Az egészségnevelési program eredményességének mérését és értékelését a tanév végén végezzük. Az értékelés módszerei közül főleg a kérdőíveket és interjúkat használjuk fel. Az értékelések után a tapasztalatok alapján ahol szükséges, a programot újrafogalmazzuk, vagy módosítjuk. Az eredményesség mérésénél fontos szempont, hogy hogyan alakultak tanulóink alapvető személyiségjegyei, és mennyire volt meghatározó a kortárs segítők hatása.

Szakemberek

Egyrészt **belső**, másrészt **külső szakemberek** segítségét vesszük igénybe. Csak olyan külső szakember vagy szervezet programjait, munkatársát vonhatjuk be tanórai vagy gyermek, tanuló részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciók tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciók programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

I.5.2 Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegélynyújtás alapelveit legalább 5 évente egy alkalommal nevelőtestületi értekezlet keretében megismertetjük a pedagógusokkal. Az osztályfőnökök minden évben megismerik és akár felkért szakember segítségével diákjaikkal megismertetik.

Balesetek, rosszullétek bármikor előfordulhatnak. Milyen protokoll szerint kell eljárni?

Segélyhívás miatt vagy a sérült(ek) állapota olyan, hogy beavatkozás is szükséges.

1. Első az ellátandó
2. Gyors helyzetfelmérés
3. Mentő hívása - **telefonszám: 112 – ingyenesen hívható bármely készülékről előhívószám nélkül.**
4. Valakit elküldeni a portához, hogy szóljon a mentőhívásról és megvárja a mentőt (Ha kéri a telefonszámot meg lehet adni az iskoláét: 52/501-986)
5. Másvalakit elküldeni az orvosi szobába.
6. Sérült ellátása

1. Baleseti sérülések:

a. Csontsérülések

Törés: a csontok folytonossága megszakad

Rándulás: a csont ízületvége elhagyja az ízületi vápát, de a behatás elmúltával visszanyeri eredeti pozícióját

Ficam: a csont ízületvége elhagyja az ízületi vápát, kórosan rögzül

Nyílt törés: a törött csont felett a bőr folytonossága megszakad

TILOS megpróbálni a deformált csontot eredeti állapotába visszaállítani!

b. Arcsérülés

Ellátás:

1. erősebb vérzés kivételével lehetőleg NE mozgassuk a sérültet
2. ellenőrizzük a légutakat (vér, köpet, hányás)
3. hívjunk mentőt
4. óvatosan helyezzünk hideg borogatást a sérült testrészre

c. Kulcscsont és kéz sérülései

1. ültessük le a sérültet;
2. kérjük meg, hogy óvatosan hajlítsa be könyökét;
3. háromszögletű kendővel rögzítsük a kart a mellkashoz;
4. juttassuk kórházba a sérültet;

TILOS megpróbálni a deformált végtagot eredeti állapotába visszaállítani!

d. Mellkas sérülései

1. Ültessük félig ülő helyzetbe a sérültet; ha más testhelyzet kényelmesebb, segítsünk a sérültnek a legkényelmesebb testhelyzetet felvenni.
2. Hívjunk mentőt!

Mikor gondoljunk gerincsérülésre?

- ha hirtelen előre- vagy hátrahajlott a gerinc;
- ha megcsavarodott a gerinc;
- ha nagy erő érte a nyakat vagy a hátat;
- ha a sérült panaszai érzéssel vagy mozgással összefüggőek;

Tünetei:

- nyaki vagy háti fájdalom;
- végtag mozgásának, érzékelésének zavara;
- végtag égés, zsibbadás, merevség;

Ellátás:

1. kerüljük a sérült bármiféle mozgását;
2. hívjunk mentőt
3. óvjuk a sérültet a környezeti ártalmaktól (szél, eső, napfény);

e. Medence, láb sérülései

1. támasszuk meg két oldalról a sérült testrészt;
2. hívjunk mentőt
3. kerüljük a felesleges mozgást;
4. óvjuk a sérültet a környezeti ártalmaktól (szél, eső, napfény);

TILOS megpróbálni a deformált végtagot eredeti állapotába visszaállítani!

f. A vérzések típusai

Hajszáleres vérzés: enyhe, kis intenzitású vérzés

Vénás vérzés: sötétpiros, lehet intenzív vérzés is

Artériás vérzés: élénkpiros, lüktető

Belső vérzés: csak a tünetei érzékelhetők

Speciális vérzések: orrvérzés, fülvérzés

Hajszáleres

1. fertőtlenítés
2. fedőkötés

Vénás

1. testrész szív fölé helyezése

2. fertőtlenítés
3. nyomókötés vagy fedőkötés

Erős vérzésnél figyeljük a beteget, mert fennáll a sokk kialakulásának lehetősége!

Artériás

1. artériás nyomópont nyugalomba helyezés, sérült testrész felemelése
2. Nyomókötés

Figyeljük a beteget, mert fennáll a sokk kialakulásának lehetősége!

Belső

1. tünetek keresése
2. sokk kialakulásának megakadályozása, sokk-fektetés

Speciális vérzések:

Orrvérzés

1. fej normál tartásban kissé előredöntve
2. orrcimpák befogása 15 percig

Fülvérzés

1. a fejet sérült oldalra billentyük
2. fedjük steril kötéssel

Szájvérzés

1. a fejet billentsük kissé előre
2. helyezzünk gézpárnát a vérzésre

2. Rosszullétek:

a. Alkoholmérgezés

Tünetei:

- Alkoholos lehelet
- Zavartság, beszédképtelenség, mozgáskoordinációs zavarok
- Mély alvás. Esetleg felrázható, de gyorsan visszazuhan.
- Felületes légzés, gyenge pulzus, hányás

Ellátás:

1. próbálkozzunk meg a langyos sósvizes hánytatással, ha *eszméleténél van*
2. fektessük hasra, vagy oldalra, nehogy a hányadék a légútjaiba kerüljön;
3. ügyeljünk, nehogy kihűljön
4. hívjunk mentőt
5. kísérik figyelemmel légzését és pulzusát;
TILOS az eszméletlen sérültet hánytatni!

b. Gyógyszermérgezés

Okai:

- véletlen túladagolás;
  - több gyógyszer kölcsönhatása;
  - figyelmetlenség;
  - öngyilkossági szándék;
- véletlen túladagolás;
  - több gyógyszer kölcsönhatása;
  - figyelmetlenség;
  - öngyilkossági szándék;

1. ha a gyógyszerek beszedése 60 percen belül történt az eszméleténél lévő sérültet próbáljuk meg langyos sós vízzel hánytatni;

2. kérdezzük meg, mit és mennyit vett be, keressünk gyógyszeres dobozokat;
3. hívjunk mentőt
4. kísérjük figyelemmel légzését és pulzusát;
TILOS az eszméletlen sérültet hánytatni!

c. Droghasználat

Fogyasztásra utaló jelek:

- gyanús tárgyak(színes tbl., bélyegek, alufólia darabka, injekciós felszerelés)
- szokatlan szagok (émelyítő)
- pszichés, testi tünetek

Hallucinogének (cannabis, LSD, gomba): izgatottság, eufória, tér és időbeli keveredés, tág pupilla, látászavar, hallucinációk, pánikhangulat, koncentrációs zavarok, szív és vérkeringési zavarok

Serkentők (kokain, extasy, speed, GINA): izgatott, túl aktív, kritikátlan viselkedés, tudatzavar, verejtékezés, kézremegés, hallucinációk, tág pupillák, szív és vérkeringési zavarok, infarktus veszély

Kábítók (ópium, morfium, heroin): szűk pupillák, lomhaság, zavartság, lassú felületes légzés, légzésleállás

Minden esetben mentőt kell hívni!

Ha eszméleténél van:

- El kell venni a használt szert, ha még van nála
- Ne tartsunk előadást, úgysem fogja fel
- Ne fenyegezzük, ne várjunk el normális viselkedést
- Ne akarjuk ágyba dugni, saját hányadékába is belehalhat
- Tartsuk szemmel a segítség megérkezéséig
- Beszéljünk nyugodtan, halkán, ne siessünk
- Nyugtassuk meg, hogy szorongása kezelhető

Ha eszméletlen, de pulzusa, légzése normális:

- Nyissunk ablakot
- Lazítsuk meg a ruhát a nyak és mellkas körül
- Tartsuk melegen

Eszméletlen, pulzus, légzés nem észlelhető:

- Hátára fektetni, kemény alapra
- Billentsük a fejét hátra
- Ellenőrizzük a légutak szabadok-e
- Mesterséges légzés

d. Pánikroham

Tünetei:

Hirtelen, látható ok nélkül jelentkezik

- felgyorsult vagy felerősödött szívverés vagy szívdobogás
- ájulásérzés
- nehézlégzés, a belélegzés lehetetlenségének szubjektív érzése (asztmánál a kilégzés nehezített)
- nehezen megfogalmazható mellkasi rossz érzés
- izzadás, zsibbadás

- szédülés, émelygés vagy hányinger
- szurkáló vagy viszkető érzés az arcon, a szájban, a kézen vagy lábon
- hirtelen hasfájás, hasmenés, gyomorgörccs
- elpirulás vagy reszketés
- esetenként csalánkiütésszerű bőrpír, főleg a mellkas területén

Teendők:

- Megnyugtatótatás
- Légzés egyenletessé tétele : zacskóba fűjatus, verseltetés, jó mély levegővételek, ha kell egyszerre
- Nyugalomba helyezés fektetés, itatás
- Szapora pulzus: nagy levegőt bent tartani ameddig csak tud.

e. Ájulás**Tünete:**

Az agy elégtelen oxigén-és tápanyagellátának a tünete. Az agyi vérellátás időleges zavara. (8s)

Az ájulást általában megelőzi:

-gyengeség, szédülés, bizonytalanság

Az ájult: sápadt, gyenge, verejtékes, pulzus szapora, keze-lába tónustalan, néhány percig eszméletlen

Okai:**Fiataloknál legtöbbször:**

- elégtelen folyadékbevitel
- vércukorszint esése (étkezések főleg reggeli kimarad)
- nagyobb fizikai megterhelés (testnevelés óra, iskola ünnepség)
- pánikroham-szapora légzés
- erős fájdalom (baleset, fogfájás, menstruációs görcs)
- hirtelen felállás
- érzelmi megterhelés, izgulás

Egyéb:

- szívbetegség (ritmus zavar, vérnyomás ingadozás)
- vérszegénység
- gyógyszer kiváltotta allergiás reakció
- agyi erek betegsége (agyvérzés)
- idegrendszeri betegség (epilepszia)

Teendők:

- Lefektetés vízszintesen, lábakat felpolcolni.
- Folyadék itatása, cukros víz.
- Friss levegő.
- Ruházat meglazítása.
- Vizes ruha a fejre.
- Nem szabad hirtelen felültetni, mert könnyen visszaájul.

Mentő hívása, ha 1-2 percen belül nem tér magához vagy többször visszaájul.

f. Allergiás roham**Tünetek:**

- bőrkiütések
- szem, száj, egyéb testrészek duzzanata
- légzés kapkodó felületes
- légszomj – eszméletlenség

Teendő:

- mentő hívása
- eszméleténél lévőt felültetni, megnyugtatni
- eszméletlent: életjelenségek vizsgálata, újraélesztés

g. Asztmás roham**Tünetek:**

- hangos sípoló légzés
- erőltetett hosszú ideig tartó kilégzés
- sápadt, veritékes bőr
- nyugtalanság, rémület
- eszméletlenség

Teendő:

- nyugalomba helyezés, ablaknyitás
- asztmagyógyszer (pipa)-4-5 percen belül hat

Ha nem oldódik, súlyosbodik, nincs nála a gyógyszere, akkor mentőt kell hívni!

I.5.3 Környezeti nevelési program

Iskolánk 1984 óta működik Debrecen belvárosában a Csokonai Színház mögött. Az épületet 2016 nyarán felújították, hőszigetelték, megoldották a fűtés és az elektromos hálózat korszerűsítését, napelemeket szereltek fel. Intézményünkben kb. 780 tanuló és kb. 80 dolgozó tölt el 5 napot hetente, sok diák és tanár reggeltől késő délutánig az iskolában tartózkodik. Az iskolához tartozik sportudvar és egy igen kis füves terület, szabadtéri kondi eszközzel.

Alapelvek és célok

A diákok számára olyan oktatást, nevelést kell adnunk, amelyben a szakmai képzésen túl hangsúlyt kapjanak az erkölcsi kérdések, a környezettudatos életmód. Kreatív, együttműködő, felelős magatartást tanúsító, döntéshozatalra alkalmas, konfliktuskezelésre és megoldásra képesek legyenek diákjaink.

Kiemelten kezelt alapelvek

- fenntartható fejlődés
- kölcsönös függés, ok-okozati összefüggések
- a lokális és globális szintek kapcsolatai
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- biológiai és társadalmi sokféleség

Célunk, jövőképünk

Célunk, hogy diákjaink környezettudatos állampolgárrá váljanak. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló, környezetkímélő, takarékos magatartást,
- a természetes és mesterséges környezet iránti felelős magatartást, ezen környezetek megtartásának, megőrzésének igényét és akaratát, szeretetét, védelmét,
- rendszerszemléletet,
- a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismereteket.

Ennek érdekében szükséges készségek:

- problémamegoldó, alternatív gondolkodás
- ökológiai szemlélet
- problémaérzékenység
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia, segítő életmód
- állampolgári részvétel és cselekvés
- az értékelés és mérlegelés készsége

A környezeti nevelés szinterei**Hagyományos tanórai oktatás:**

Az adott tanórán az aktuális témához megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat hozzárendeljük. Kiemelten szerepeljenek a hétköznapi élethez kapcsolódó problémák.

A feldolgozás módjai:

- Hagyományos interaktív módszerek
- Kutatómunka, anyaggyűjtés, ezek eredményének előadása, bemutatása
- Beszélgetések
- Meghívott külső előadók, szervezetek
- A 7. és 12. évfolyamon oktatott technika és tervezés (technika, életvitel és gyakorlat) tantárgy keretén belül e témák hangsúlyozottan előkerülnek.

Nem hagyományos iskolai keret:

- fakultációs kirándulások (biológia, kémia, földrajz, hat évfolyamos osztályok terepgyakorlatai)
- a Békátáborban a természetközeli élet terepgyakorlatra nyújt lehetőséget
- üzemlátogatások, melyek előkészítése tanórákon történik
- egyéb kirándulások

Tanórán kívüli programok:

- versenyek: Kitaibel, Lóczy, Hatvani, stb.
- Föld napja, Víz napja, stb.
- üzemlátogatások

Erőforrások**Tanárok:**

minden tanár feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson, segítse a közös szemlélet kialakulását.

Diákok:

minden diák feladata, hogy vigyázzon környezetére, és figyelmeztesse társait. Külön szerepe van a DÖK-nek és az osztályközösségeknek. Környezetüket tartásukban, óvják meg osztálytermüket.

Szülők:

a szülői ház és az iskola együtt kell működjön, hogy a szülők megerősítsék gyerekekben az iskola által közvetített környezettudatos magatartást, viselkedési formákat, ismereteket, illetve az iskolán kívüli programokhoz a családok biztosítják az anyagi fedezetet.

Technikai dolgozók:

Munkájuk része a nevelési programnak.

- Papírhulladék szelektív gyűjtése
- Környezetkímélő tisztítószer használata

Büfé:

- egészséges táplálkozáshoz szükséges termékek forgalmazása

Iskolai könyvtár:

- A költségvetésből erre a célra önállóan felhasználható összeg nem áll rendelkezésre, csak a meglévő anyagi források takarékos felhasználása segíti a megvalósítást.
- Könyvtári állomány bővítése – szakkönyvvásárlás
- Felújítások az ergonómiai előírások figyelembevételével

Alapítvány:

- támogatására számítunk a különböző kirándulások megvalósításához
- Esetlegesen pályázatokból nyert összegek

Konkrét tevékenységek

- szaktárgyi órákon minden lehetőség felhasználása (ember és környezete, természettudományos tárgyak)
- hétköznapi környezeti problémák, megjelenítése a szakórákon
- különböző módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérletek, problémamegoldó gondolkodás)
- természetvédelmi versenyeken való részvétel
- témahetekhez való csatlakozás
- számítógép felhasználása
- az iskola tisztaságának megőrzése, virágosítása
- együttműködés szakmai szervezetekkel, előadások megtartása
- nemzetközi kapcsolatok
- üzemlátogatások: pl. vízmű, szennyvíztisztító, nemzeti parkok, stb.
- az épület állagának védelme, megőrzése
- takarékoság (víz, villany)
- drogprevenció
- környezetbarát közlekedés támogatása (kerékpártároló)
- szelektív hulladékgyűjtés

I.6 Az iskola élet- és munkarendje

*Ha élet zengi be az iskolát,
az élet is derűs iskola lesz*

(Ady Endre)

I.6.1 A tanév munkaprogramja

A tanév munkaprogramját a nevelőtestület hagyja jóvá, mely a tanév rendjére vonatkozó miniszteri rendelet, a Szervezeti Működési Szabályzat és a Debreceni Tankerületi Központ ajánlásainak figyelembevételével készül. Az évek során az iskola - élve az autonómia lehetőségével - önálló arculatúvá, egyre adysabbá vált. Ezt tükrözi az iskola élet- és munkarendje, de ezen belül is az iskola hagyományai, megújult külső és belső környezete.

I.6.2 Hagyományaink

Hagyományaink közül kiemelkedő a névadónk, Ady Endre emlékének ápolása, szellemi örökségének megismerése.

Az iskola legnagyobb rendezvénye az évente november 22-én, Ady Endre születésnapján megrendezésre kerülő **Ady-nap**. E nap programja hagyományos, mely minden diák számára lehetőséget kínál versenyzésre, szórakozásra, ismeretszerzésre, élményszerzésre. (Ady életrajzi, versismereti, idézetkereső, versillusztrációs pályázatok, vetélkedők. Szavaló-, ének-, sport-, tánc-, természetismereti-, idegen nyelvi-, matematika versenyek, irodalmi összeállítások, előadások, helytörténeti séták) Megkoszorúzzuk az iskolában, az Ady-parkban és a Nagyerdőn az Ady-szobrot.

Minden osztályunk tanulmányai során egyszer elutazik **Érmindszentre** a szülőházhhoz, illetve Nagyváradra. Az Ady-napi győztesek az Ady halála napjához legközelebbi hétfőjén (január 27.) megkoszorúzzák a budapesti sírhelyet, illetve meglátogatják az **Ady Endre Múzeumot** a Veres Pálné utcában. Évente fakultatív **budapesti kirándulást** szervezünk.

A tanulmányi kirándulás megszervezése iskolánk hagyományrendszerének lényeges eleme. Erre szervezett módon évfolyamonként a továbbiakban is lehetőséget biztosítunk, de a tanulmányi kirándulás nem része pedagógiai programunknak, mert az ehhez szükséges finanszírozási feltételeket költségvetési forrásból nem tudjuk biztosítani. A tanulmányi kirándulás tehát iskolánkban nem kötelező program.

A diákok, tanárok és szülők közötti kapcsolat ápolását biztosító hagyományaink:

- Az új 7. és 9. osztályos diákok és szüleik már június hónapban, a beiratkozást megelőzően találkozhatnak és megismerkedhetnek osztályfőnökeikkel és egymással.
- A tanév során - fakultatív jelleggel - szerveznek az osztályok szülő- tanár- diák találkozókat.
- Az emelt szintű drámai képzésben részt vevő osztályok félévi és év végi gyakorlati vizsgáin jelen vannak az érdeklődő szülők és tanárok.

Iskolai szintű tanár-diák-szülő találkozók:

- Ady-bál a farsang időszakában
- az Ady-ák Gála, melyet a tanév végén rendezünk, ahol a diákok (többségében emelt szintű ének-zene, drámai képzésben részesülők illetve más osztályok tehetséges növendékei is) szerkesztett 3-4 órás műsorban mutatják be az év legsikeresebb producióit.
- A Karácsonyi Koncert

Az iskola diákközösségét formáló alkalmak:

- A diákok a tanévnyitó ünnepélyen köszöntik a 7. és 9. évfolyamosokat, és megtanítják velük az iskola indulóját.
- Év eleji Békatábor szervezése belépő új osztályainknak (tanulás-módszertani, közösségfejlesztő, drogvédelem és sportfoglalkozások, kéttannyelvűs tábor/találkozó), valamint projekt munkák.
- Szeptember első felében kerül sor az elsősök avatására (Békaavató).
- Az Ady-nap értékelése, a díjak átadása az iskola közössége előtt történik.
- C-day a két tanítási nyelvű képzésben tanulóknak
- Április végén iskolagyűlésen jutalmazzuk az addig lezajlott megyei, országos tanulmányi versenyeken kiemelkedő helyezést elért diákokat és felkészítő tanáraikat.
- Az iskolaújság és az iskolarádió elsősorban a diákok fóruma.
- A diáksporkör igény szerinti szakosztályokkal működik.

- Házi bajnokságok szervezése.
- Kirándulások, táborok (vízitábor, sítábor, turisztikai tábor, DÖK-tábor, Békatábor, Olvass többet! tábor).
- A végzősök búcsúztatásában (szalagavató, ballagás) főszereplők az alsóbb éves diákok.
- A diákönkormányzati napot a diákok szervezik, csakúgy, mint a problémafeltáró napot vagy a tanévnyitó, tanévzáró, DÖK-napi bulikat.
- A nemzeti és állami ünnepek iskolai szintű ünneplése változatos formában történik.
- Egyéb iskolai rendezvények (Angyalposta, Valentin-nap, stb)

Tantestületi hagyományok:

- Közös kirándulás
- Év végi és tanév végi közös ebéd
- Nyugdíjas találkozó
- Tanári foci
- Tanári asztalitenisz bajnokság (Pince bajnokság)
- Tanári aerobik/női torna

I.7 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Iskolánkra az emberi méltóság tiszteletben tartása, a diákközpontúság, a demokráciára törekvés jellemző. A legfontosabb cél az optimális munkakörülmények, a nyugodt, kiegyensúlyozott iskolai légkör megteremtése. A feladatok elosztásakor szem előtt tartjuk az egyéni érdeklődést, tehetséget. Mindehhez elengedhetetlenül szükséges a közösségfejlesztés, az iskola szereplőinek együttműködése.

A nevelőtestület és benne a vezető és az egyes pedagógus legfontosabb nevelési feladata az iskola közösségeinek fejlesztése, az együttműködés biztosítása.

A felnőttek közösségei közül a nevelőtestület az iskolai alapidokumentumok útmutatása és a mindenkor éves munkaterv alapján határozza meg a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, hagyja jóvá az iskolai programokat. Ez a szerv hagyja jóvá az iskolai diákönkormányzat (DÖK) programját, az egy tanításmentes munkanap felhasználására készített javaslatot, a házirendet.

Az osztályfőnöki munkaközösség koordinálja, szervezi az osztályfőnökök munkaköri leírásában szereplő feladatait, legfőbb teendőit, a szakmai munkaközösségek az adott szakterületen foglalkoznak a közösségfejlesztéssel.

(Az iskola közösségei, azok együttműködése az SZMSZ 4. pontjában a 14-26. oldalon szerepel.)

I.7.1 Az osztályközösség és más csoportközösségek

Az iskola tanulói közösségei közül a legfontosabb az osztály. Az osztályfőnökök legfőbb feladata az osztályközösségek kialakítása, formálása, a közösségi élet legfontosabb erkölcsi, társadalmi normáinak kialakítása, az osztály programjainak (pl.: kirándulás, klubdélután, túra, közösségi szolgálat) szervezése. A különböző csoportokat vezető tanároknak hasonló a feladata az egyes csoportok (szakkör, fakultáció, drámás csoport, stb.) kohéziójának megszervezése, a munkaerkölcs fejlesztése.

I.7.2 Az iskolai diákönkormányzat (DÖK)

Fontosnak tartjuk, hogy a diákok sajátjuknak érezzék a Debreceni Ady Endre Gimnáziumot. Merjenek beleszólni az iskola dolgaiba, képesek legyenek felismerni a fejlődésükre negatívan

ható tényezőket, és tenni tudjanak azok ellen. A közösségek közül az egyik legfontosabb a diákönkormányzat.

Szervezett formában, a DÖK segítő tanár támogatásával az iskolai DÖK-vezetőség biztosítja az együttműködést az iskola vezetésével és a nevelőtestülettel, valamint a szervezett tanulói véleménynyilvánítás lehetőségét. A DÖK-nap, a problémafeltáró nap, a DÖK éves munkatervi alkalmak a nevelőtestület jóváhagyását igénylik.

Valamennyi iskolai alkalmazott feladata a DÖK segítése, támogatása, a közéletiségre nevelés.

I.7.3 A szülőkkel való kapcsolattartás

A tanulók személyiségének fejlődése szempontjából döntő jelentősége van a család és az iskola együttműködésének.

Alapelv: bizalom, egymás megértése, kölcsönös tisztelete, segítése. A pozitív nevelő hatások erősítése. Mindezeknek a közösségfejlődésre gyakorolt hatásait erősíteni kívánjuk.

Az iskolában kialakultak és hagyományossá váltak a szülőkkel való kapcsolattartás formái: évente két alkalommal szülői értekezletet, általános fogadóórát tartunk. Előzetes bejelentkezés után egyéni fogadóórára, igazgatói fogadóórára is van lehetőség. A szülők a Szülői Választmányon és az Intézményi Tanácson keresztül tartják a hivatalos kapcsolatot az iskolaközösséggel. Valamennyi szülőt a KRÉTA-naplón keresztül, érintettekét postai úton vagy telefonon keresztül érjük el. Igény szerint az osztályok tanár-diák-szülő találkozót szerveznek.

I.7.4 Kapcsolattartás a kollégiumokkal

A gimnáziumunkba felvett tanulók számára biztosított a kollégiumi elhelyezés a városban. A kollégium választáshoz joga van a szülőnek. Szívesen nyújtunk segítséget, amennyiben igényli a szülő. Az iskolának az a törekvése, hogy tanulói lehetőleg egy kollégiumban lakjanak. A hat évfolyamos képzésben részesülő tanulók számára 7. és 8. osztályban életkori sajátosságaik miatt nem ajánljuk a kollégiumi elhelyezést. A tanuló kollégiumi felvételéről a kollégium igazgatója dönt.

Kölcsönösen ismernünk kell a kollégium és az iskola nevelési programját, éves munkatervét. Így ezeket megküldjük egymásnak elektronikus formában. Így erősítjük a nevelő hatásokat a közösségfejlődés érdekében.

Az iskolai osztályfőnök és a kollégiumi csoportvezető tanár között rendszeres kapcsolat van.

A tanuló iskolai munkájáról az elektronikus ellenőrzőn keresztül folyamatosan tájékozódhat a nevelőtanár, csakúgy, mint a kollégiumi tevékenységéről az osztályfőnök.

I.7.5 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

a) A szülő és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái:

(A partnerek az SZMSZ 5. pontjában a 26. oldalon találhatóak.)

Közvetlenül személyesen vagy levélben, elektronikus formában.

Közvetetten az alábbiakon keresztül:

- igazgatói, osztályfőnöki, szaktanári fogadóórán,
- szülői értekezleten,
- szülő-tanár-diák találkozók,
- az Intézményi Tanács, a Szülői Választmány segítségével,
- hagyományos munkatervi rendezvényeinken,
- nyilvános vizsgák alkalmával.

b) A tanuló és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái:

Közvetlenül személyesen vagy levélben, elektronikus formában.

Közvetetten az alábbiakon keresztül:

- diákönkormányzat segítségével,
- iskolavezető, osztályfőnök, szaktanár közvetítésével,
- szülő-tanár-diák találkozók.

c) A pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái:

(A partnerekkel való kapcsolattartók az SZMSZ 5. pontjában a 26. oldalon találhatóak.)

Közvetlenül személyesen vagy levélben, elektronikus formában. A kapcsolattartás minden, az iskolát érintő eseményéről a kapcsolattartó pedagógus haladéktalanul tájékoztatja az iskolavezetés felelős tagját.

Közvetetten az alábbiakon keresztül:

- igazgatói fogadóórán,
- szülői értekezleten,
- szülő-tanár-diák találkozók,
- az Intézményi Tanács, a Szülői Választmány segítségével,
- hagyományos munkatervi rendezvényeinken,
- nyilvános vizsgák,
- külső felkérések, szereplések, vetélkedők, versenyek alkalmával.

I.8 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai**I.8.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai**

Alapvető a felelőssége a rábízott tanulók szellemi és fizikai fejlődésért, biztonságáért.

A/ A tanítási órákkal, egyéb foglalkozásokkal, az értékeléssel közvetlenül kapcsolatosan:

1. Az aktuális tanév elfogadott tantárgyfelosztásában lévő és az órarendben szereplő tanítási órákat és egyéb foglalkozásokat megtartja.
2. Felkészül a foglalkozások, a tanítási órák megtartására, elvégzi az előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat. Az érvényes intézményi pedagógiai programnak, a helyi tantervnek és a munkaközösség-vezetők iránymutatásainak megfelelően, felelősséggel és önállóan, saját módszerei és a közvetlen felettese által szeptember 15-ig jóváhagyott saját tanmenete szerint tanít. A munkaközösség döntése alapján megrendelt tankönyvet használja.
3. Köteles jelenteni a közvetlen felettesének, ha bármilyen ok miatt szükségessé válik tanmenetének átalakítása, a haladásának átütemezése.
4. Minden tanév első óráján a tanulókkal ismerteti a tantárgy követelményrendszerét, saját értékelési rendszerét, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket.
5. Az értékelését az SZMSZ 16. fejezetében foglaltak szerint végzi.
6. Jelzi az osztályfőnöknek, ha valamely tanuló teljesítményében hiányosságok mutatkoznak. Odafigyel, külön segíti a lemaradókat, a hátrányos helyzetűeket, az SNI-s, BTM-es diákokat.
7. Menedzseli a tehetséges tanulókat, mindezt egyeztetve az osztályfőnökkel.

8. Az osztályzaton túl néhány soros értékelést is készít a tanuló munkájáról, amennyiben az iskolavezetés vagy a nevelőtestület ilyen feladattal bízta meg.

B/ A kötött munkaidejének neveléssel, oktatással nem lekötött idejében

Heti bontásban, havonta összesített, ellenőrzött mértékben az alábbi feladatok közül azokat köteles ellátni, adminisztrálni, amelyek az intézmény elfogadott munkatervében szerepelnek, illetve amelyeknek ellátására az intézmény kötelezett.

Benntartózkodásáról naponta jelenléti ívet vezetni köteles!

A tevékenységek listája:

1. foglalkozások, tanítási órák előkészítése,
  2. a gyermekek, tanulók teljesítményének értékelése,
  3. az intézmény kulturális és sportéletének, versenyeknek, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése,
  4. a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatok végrehajtása, heti 1 órát meghaladó részében, heti 1 órát meghaladó részében
  5. előre tervezett beosztás szerint vagy alkalmasszerűen gyermekek, tanulók – tanórai és egyéb foglalkozásnak nem minősülő – felügyelete,
  6. a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos feladatok végrehajtása,
  7. a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása,
  8. eseti helyettesítés,
  9. a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység,
  10. az intézményi dokumentumok készítése, vezetése,
  11. a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra megtartása,
  12. osztályfőnöki munkával összefüggő tevékenység, heti 2 órát meghaladó részében (2 órában),
  13. pedagógusjelölt, gyakornok szakmai segítése, mentorálása,
  14. a nevelőtestület, a szakmai munkaközösség munkájában történő részvétel,
  15. az intézményfejlesztési feladatokban való közreműködés,
  16. környezeti neveléssel összefüggő feladatok ellátása,
  17. különböző feladatellátási helyekre történő alkalmazás esetében a köznevelési intézmény telephelyei közötti utazás, valamint
  18. a pedagógiai program célrendszerének megfelelő, az éves munkatervben rögzített, tanórai vagy egyéb foglalkozásnak nem minősülő feladat ellátása rendelhető el,
  19. pedagógus-továbbképzésben való részvétel
- Betartja a törvényeket, jogszabályokat, az iskolai alapdokumentumokban és szabályzatokban rögzített előírásokat.
  - Rendkívüli esetben az iskolavezetés túlórák, helyettesítések ellátását tanév közben elrendelheti, ha az éves feladatok másképpen nem oldhatók meg (betegség, hivatalos távollét, szabadság, pedagógus év közbeni távozása stb.) heti legfeljebb 6 óra időtartamban.
  - Ügyeletre, felügyeletre (tanulmányi versenyek, érettségi, osztályozó vizsgák, felvételi stb...) a pedagógus egy tanévben legfeljebb 20 óra mértékéig osztható be.
  - Órarendbe beállított rendben helyettesítőként (H) a tanóra első 15 percében az iskolában köteles tartózkodni, szükség esetén helyettesíteni kollégáját.
  - A gimnázium működési rendjében felmerülő foglalkozások, pedagógiai szakértelmet igénylő feladatok ellátása (ügyelet, felvételiztetés, érettségiztetés, belső vizsgáztatás: hatosztályos, drámás, komplex, két tanítási nyelvű), javító, különbözeti és osztályozó

vizsga, versenyfelügyelet, mérés felügyelet, folyosói ügyelet, a számítógépterem-, tanulószoba-ügyelet ellátása beosztás, megbízás esetén kötelező. (A versenyfelügyelet minden – nem iskolavezető – pedagógus számára minimum tanévenkénti három órában kötelező!)

- A gimnázium intézményvezetője által elrendelt mindazon feladatok, amelyek az oktatással- neveléssel, baleset megelőzésével, elhárításával összefüggenek, illetve pedagógus szakértelmet igénylő tevékenységnek minősülnek.
- A részvétel kötelező a tanévnnyitó és tanévzáró ünnepségen, a tanítás nélküli munkanapok, ill. a tanórai foglalkozások helyett szervezett programokon, az Ady-napon, a különböző értekezleteken, a szalagavatón, a ballagáson és minden olyan, az éves munkatervben rögzített rendezvényen, amely esetében azt az intézményvezető elrendeli.
- Köteles részt venni az előírt munkaegészségügyi vizsgálatokon, balesetvédelmi és leltározási feladatokban.
- Köteles az iskolai hivatalos értesítéseket (e-maileket) elolvasni, az utasításokat végrehajtani.

I.8.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

I. Adminisztrációs jellegű feladatok:

- A tanulók személyi adatait a hivatalos dokumentumok (fénymásolatok) alapján ellenőrzi a Kréta rendszerében, illetve a szükséges változtatásokat jelzi a titkárságon.
- Összesítéseket készít, statisztikai adatokat szolgáltat. (különös tekintettel a nyelvvizsga és tanulmányi/művészeti/sport eredményekre)
- Kitölti a bizonyítványokat a belső szabályok szerint
- Vezeti a KRÉTA-napló osztályfőnöki részét:
  - ✓ A haladási napló kitöltésének ellenőrzése, a szaktárgyi órabeírások (tananyag, sorszám) hetente történő ellenőrzése és a hiányok pótoltatása (szükség esetén az iskolavezetés értesítése).
  - ✓ figyelemmel kíséri az osztályozó napló érdemjegyeit, tekintettel a folyamatos értékelés követelményére,
  - ✓ tanítványai napi hiányzását/késését ellenőrzi, legkésőbb az e-naplóban történő megjelenéstől számított 5 napon belül igazoltatja, szükség szerint intézkedik a Házirendben foglaltaknak megfelelően. (Hiányzások, késések feldolgozása adott hónap esetén legkésőbb a következő hónap 15. napjáig.)
  - ✓ az általános intézményvezető-helyettesnek jelzi az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét, szükség esetén elektronikus üzenetben illetve tértivevényes ajánlott levélben értesíti a szülőket.
  - ✓ Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait az osztályozó értekezleteken tanártársai elé terjeszti.
  - ✓ Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- A javító, különbözeti és az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése a bizonyítványokban.
- Segíti a szülők és diákok Kréta ellenőrző használatát.
- Nyomon követi a tanulók elektronikus ellenőrzőjébe történt bejegyzéseket, azok következményeit és ellenőrzi a beírt érdemjegyeket.
- Elektronikus üzenetben, illetve elektronikus ellenőrzőbe történő beírással, vagy egyéb módon (telefonon) értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.
- Felelősen ellátja a tanulók közösségi szolgálatával kapcsolatos ráháruló teendőit.

- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztrációs teendőket, segíti a továbbtanulási lapjaik elektronikus kitöltését. Segíti az érettségi jegyzők munkáját.
- Nyilvántartást vezet a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos tanulókról.
- Figyelemmel kíséri az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számukra. Együttműködik az iskolapszichológussal.
- Segíti, nyomon követi osztálya orvosi vizsgálatait. Együttműködik az iskolaorvossal, védőnővel.
- Elvégzi az osztályfőnök egyéb adminisztrációs feladatait.

II. Irányító, vezető jellegű feladatok:

- Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a Debreceni Ady Endre Gimnázium Pedagógiai Programja a hatáskörébe utal.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben rendszeresen osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere az osztály éves tanmenete alapján valósul meg, amely során a tanulók tanulmányi eredményeinek a nyomon követése mellett, évente több alkalommal, változó tematikával, releváns társadalmi témákat is érintve, a helyi tanterv alapján saját maga, vagy meghívott előadókkal foglalkozásokat tart.
- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenységük, önkormányzó képességük fejlesztésére.
- Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulóközösség és a diákönkormányzat kialakulását.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- A tanév elején osztálya számára – felkérésre – megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírja a tanulókkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az általános intézményvezető-helyettest, valamint a szülőket.
- Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken. Ellátja a rá- illetve osztályára bízott feladatokat.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, az osztályterem karbantartására.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére, pályáztatására. A tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret).
- Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.
- A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

III. Szervező feladatok:

- Segít abban, hogy a tanuló otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozik a rábízott tanulók neveltségi szintjéről, osztályban, egyéb közösségben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.
- Kapcsolatot tart az intézményben működő civil szervezetekkel. A nevelési folyamat tervezésében a civil szervezetek szerepét, közreműködését segítő eszközként használja (pl. Adyák alapítvány).

- Munkája során figyelembe veszi a DÖK programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.
- Koordinálja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását, segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátíttatására.
- A tanulókról gyűjtött egyéni megfigyelési tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a Szakértői Bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, ezeket közösen elemzik, és a továbbhaladási célokat meghatározzák.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői választmányával, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal, (kollégiumi nevelőkkel is) a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. iskolapszichológussal, fejlesztő pedagógussal, közösségi szolgálat koordinátorával, gyógytestnevelővel, stb.).
- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott kollégával, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítség nyújtásáról.
- Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, szükség esetén részt vesz esetmegbeszéléseken.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és szükség szerint látogatja óráikat.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Szükség esetén - az intézményvezető hozzájárulásával – az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat tanácskozásra hívja össze.
- A Munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.
- Szülői értekezletek, fogadóórák keretében a tanulók pedagógiai jellemzését a szülőkkel/gondviselőkkel egyeztetni, a továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatja őket, tanácsot ad és segítséget nyújt a felvételi jelentkezésükhöz, tudatosan fejleszti az életpálya-kompetenciákat.
- A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt és általános helyettesét.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- A félévi és az évvégi osztályozó konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen (0,5-nél nagyobb) az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.
- Közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek összegyűjtésében és elbírálásában.
- Közreműködik a kötelezően választható fakultációk és a szabadon választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.
- Az osztályközösséggel közösen elkészíti az osztály éves programját, melyet egyeztet a szülőkkel.

I.9 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az Ady Endre Gimnázium tanulói az intézményi döntési folyamatokban a diákönkormányzat, a továbbiakban DÖK révén gyakorolják jogaikat. A DÖK vezetését évente a diákközgyűlés választja meg a DÖK SZMSZ alapján.

A DÖK a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- a) saját működéséről,
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- e) az iskolai DÖK tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- f) a diákújság és rádió szerkesztősége tanulói vezetőjének, szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról, amennyiben van ilyen az iskolában.

A DÖK SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola Pedagógiai programjával, SZMSZ-ével, házirendjével.

Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

A DÖK véleményét ki kell kérni:

- a) az iskolai PP és SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- d) a házirend elfogadása előtt.

A DÖK véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni.

A fenti kérdések a Debreceni Ady Endre Gimnázium éves munkatervében szerepelnek, így azok véleményezésével gyakorolja a DÖK a véleményezési jogát.

Azokban az ügyekben, amelyekben a DÖK véleményének kikérése kötelező, a DÖK elnökét a tárgyalásra a napirend közlésével meg kell hívni, legalább tizenöt nappal megelőzően.

A DÖK feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A **diákközség** összehívását az igazgató vagy a DÖK elnöke kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközség napirendi pontjait a község megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

I.10 Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgát (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga) a tanuló az iskolában, illetve független vizsgabizottság előtt tehet. Különbözeti vizsgát csak abban az iskolában tehet a tanuló, amelyben tanulmányait folytatni kívánja. Ha a tanuló – neki fel nem róható okból nem tud a vizsgán részt venni – az igazgató pótló vizsgát ír ki a számára.

I.10.1 Osztályozóvizsga

1. A tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozóvizsgát kell tennie**, ha
  - a) felmentése van a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
  - b) engedélye van arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
  - c) 250 óránál többet mulasztott, és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozóvizsga letételét az elméleti tantárgyakból, amennyiben tanév közben tanórai teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, és a nevelőtestület ezt engedélyezte számára,
  - d) ha egy adott tantárgyból a tanórák 30%-áról hiányzott, akkor osztályozóvizsgán adhat számot tudásáról, amennyiben tanév (félév) közben tanórai teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, és a nevelőtestület ezt engedélyezte számára,
  - e) átvételnél az iskola igazgatója előírhatja,
  - f) ha a tanuló független vizsgabizottság előtti vizsgát kér,
  - g) egyéni munkarendben folytatja tanulmányait.
2. Osztályozóvizsgát az iskolában elsősorban augusztusban, januárban (félévi), valamint május-júniusban, végzős évfolyamon április hónapban tartunk.
3. Az osztályozóvizsgára az iskola igazgatójának címzett kérelemben kell jelentkezni. Ha a tanuló - osztályzatának megállapítása céljából - független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni, kérelmét legkésőbb a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30. napig kell benyújtania.
4. Az írásbeli osztályozóvizsga időtartama 60 perc. Az írásbeli vizsgára tanári felügyeletet kell biztosítani.
5. Az írásbeli dolgozatokat elbírálás után, illetve a szóbeli vizsga megkezdése előtt be kell mutatni a vizsgabizottság elnökének. A kijavított írásbeli dolgozatot a tanuló ill. szülője a szóbeli vizsga után megtekintheti.
6. Ha az osztályozóvizsgáról a tanuló neki felróható okból távol marad, azt nem fejezi be, illetve az előírt időpontig nem teszi le, tanulmányait csak javítóvizsga letételével folytathatja.
7. Osztályozóvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A bizottságot az érintett munkaközösség javaslatára az igazgató bízza meg.
8. Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított tantervi követelményeiből összevont osztályozó vizsgát tesz, akkor az osztályzatát tantárgyanként és évfolyamonként is meg kell állapítani.
9. Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyv készül, csatolva hozzá a kijavított írásbeli dolgozatot, dolgozatokat.
10. Amennyiben a vizsgán a vizsgázó teljes tájékozatlanságot árul el, nem éri el az elégséges szintet, akkor az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.

I.10.2 Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgát **az iskola igazgatója által megállapított** időpontban az általa kijelölt tárgyakból kell tennie a tanulónak a három tagú vizsgabizottság előtt. A fenti, az osztályozóvizsgánál részletezett szabályok és lebonyolítási rend alapján.

A különbözeti vizsgáról jegyzőkönyv készül, csatolva hozzá a kijavított írásbeli dolgozatot, dolgozatokat.

I.10.3 Javítóvizsga

A **javítóvizsgára utasított tanuló** az igazgató, illetve a független vizsgabizottság által kijelölt napon tehet vizsgát. A független vizsgabizottság előtti vizsgára a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül írásban jelentkezhet a tanuló az iskola igazgatójánál. A javítóvizsga idejéről, a vizsgával kapcsolatos tudnivalókról a tanuló szülőjét az iskola írásban értesíti, s tudatja, hogy ha a tanuló a javítóvizsgát neki felróható okból elmulasztja, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A bizottságot az érintett munkaközösség javaslatára az igazgató bízza meg. Ha a javítóvizsgáról a tanuló neki felróható okból távol marad, azt nem fejezi be, illetve az előírt időpontig nem teszi le, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsgáról jegyzőkönyv készül, csatolva hozzá a kijavított írásbeli dolgozatot, dolgozatokat.

I.10.4 Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

I.10.4.1 A vizsgatantárgyak részei

Vizsgatantárgy	Írásbeli	Gyakorlati	Szóbeli
Magyar nyelv és irodalom	X		X
Történelem (+társadalmi és állampolgári ismeretek)	X		X
Matematika	X		X
Idegen nyelvek	X		X
Fizika	X		X
Kémia	X		X
Biológia	X		X
Földrajz	X		X
Digitális kultúra (Informatika)		X	X
Vizuális kultúra		X (portfólió)	X
Ének-zene	X		X
Angol célnyelvi civilizáció	X		X

Etika/Hit és erkölcsstan	X		X
Dráma és színház	X		X
Mozgóképkultúra és médiaismeret	X		X
Természettudományi gyakorlatok	X		
Testnevelés		X	X
Technika és tervezés (technika, életvitel és gyakorlat)	X		
Társadalomismeret	X		X

I.10.4.2 A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában és helyi tanterveiben található követelmény-rendszerével.

Magyar nyelv és irodalom

Az írásbeli vizsgaforma szövegértési vagy műelemzési feladat megoldását jelenti.

A szóbeli vizsgán az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kérjük számon.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Történelem

Az írásbeli és a szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat történelem vizsgáztatására vonatkozó szabályainak megfelelő formában kéri számon a tanuló ismereteit az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és egy röviden kifejtendő esszéből áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak. Az esszék formája és értékelése megegyezik az érettségi vizsga dolgozatainak formájával és értékelésével.

A szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell húznia a tanulónak. A húzott tételekhez a tanuló forrásokat kap, amelyek felhasználásával kell kifejtenie a kapott tételt.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Idegen nyelvek

A vizsga számon kéri a megfelelő tanév vagy tanévek tananyagát a helyi tanterv és az érettségi vizsga követelményei szerint.

Az írásbeli vizsga részei a szövegértési, nyelvi, nyelvhelyességi és szövegalkotási feladatok.

A szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell húznia a vizsgázónak, a vizsga a tananyaghoz illeszkedő társalgási és kép alapján történő önálló témakifejtési feladatokat tartalmaz.

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám 60 pont, a szóbeli vizsgán 15 pont.

Angol célnyelvi civilizáció

Írásbeli és szóbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli és a szóbeli 50-50% arányt képvisel.

Matematika

Az írásbeli feladatlap legalább öt-tíz feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatlap az érettségi vizsgának megfelelően egyszerűbb és összetettebb feladatokat tartalmaz.

A matematika szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétel tartalmazzon három egyszerű, az elméleti anyag elsajátítását számonkérő kérdést (definíció, illetve tétel kimondását, vagy ezek közvetlen alkalmazását megkívánó egyszerű feladatot) valamint három feladatot.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Fizika

Az írásbeli vizsga öt feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.

A fizika szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell húznia a vizsgázónak.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Biológia

Az írásbeli vizsga öt feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti.

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek (fakultáció esetén az emelt szintűeknek) megfelelően összeállított öt-tíz tételből húz a tanuló.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Kémia

Az írásbeli vizsga öt feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti.

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek (fakultáció esetén az emelt szintűeknek) megfelelően összeállított öt-tíz tételből húz a tanuló.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Földrajz

Az írásbeli vizsga legalább öt feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző,
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó,
- természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos feladatok.

A szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés természetföldrajzi, a másik kérdés társadalom- és gazdaságföldrajzi vonatkozású, ha a tanuló már rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ennek hiányában az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Testnevelés

A vizsga testnevelés gyakorlatból teljes mértékben az érettségi vizsgakövetelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül. A tanulók – az úszás és a küzdősportok kivételével – a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdajátékok közül választhatóan két sportág a kézilabda, röplabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

Az szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tételek legfontosabb fejezetei: olimpiatörténet, gimnasztika, torna, atlétika, labdajáték, úszás, küzdősport, természetben üzhető sportágak szerepelhetnek.

A gyakorlati és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben a gyakorlati kétharmados, a szóbeli egyharmados arányt képvisel.

Ének–zene

A vizsga ének-zene tantárgyból az érettségi vizsgakövetelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül.

Az írásbeli feladatnál teszt kitöltése az adott félév/tanév zeneelméleti és zenetörténeti érettségi tananyagban szereplő követelményére építve. Négysoros magyar népdal betű, vagy számkottáját kell átírni a menzurális hangjegyírás szabályainak megfelelően ötvonalas kottarendszerbe. A kapható pontszám 40 pont.

A szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell egyet húznia a vizsgázónak, melyekből adott félév/tanév dalanyagából állítandó össze. Feladat a dalok stílusos éneklése, népdalok elemzése, és a műdalokhoz kapcsolódó zenetörténeti vagy zeneelméleti kérdésre megfelelő válaszok megadása. A kapható pontszám 60 pont.

Digitális kultúra (Informatika)

A gyakorlati feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: legalább két, de legföljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A másik (vagy másik két) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból könnyebb feladat megoldását várja el (rutinfeladatok). A gyakorlati vizsgán elérhető pontszám 80 pont.

Feladatok összetétele a szóbeli vizsgán: a gyakorlati vizsgán nem számon kérhető témaköröket érintő öt-tíz tétel közül kell húznia egyet a vizsgázónak. A tételek témakörei megfelelnek a helyi tantervben leírt követelményeknek és ott megadott témaköröknek. A szóbeli vizsgán elérhető pontszám 20 pont.

Vizuális kultúra

A vizsga a félév vagy tanév legfontosabb ismereteit érinti.

A gyakorlati vizsga egy három darabból álló portfólió benyújtása a tanuló éves (féléves) munkáiból.

A szóbeli vizsgán öt-tíz tételből kell egyet húznia a vizsgázónak.

A gyakorlati és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben a gyakorlati egyharmados, a szóbeli kétharmados arányt képvisel.

Társadalomismeret

Az írásbeli vizsga tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb társadalomismereti ismeretét érinti. A feladatok közül négy feladat az ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, egy feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak elemző bemutatását kéri számon. A kapható pontszám 40 pont.

A szóbeli vizsgán öt-tíz tételből egyet kell húzni, egy tétel tartalmaz elméleti, kifejtős feladatot és grafikonelemzést. A tanuló 30 pontot kaphat.

Mozgókép-kultúra és médiaismeret

Csak írásbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon.

Etika/Hit és erkölcsstan

Csak írásbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon.

Technika és tervezés (technika, életvitel és gyakorlat)

Csak írásbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon.

Dráma és színház (Dráma és tánc)

Írásbeli és szóbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon.

Az írásbeli vizsgarész 5 feladatból álló feladatsor. A szóbeli öt-tíz tételből húzható.

A 7. évfolyamon az osztályozó vizsga csak szóbeli részből áll.

Az írásbeli és szóbeli vizsga értékelése: a végső eredményben az írásbeli és a szóbeli 50-50% arányt képvisel.

Természettudományi gyakorlatok

Írásbeli vizsga, amely az adott évfolyam helyi tantervi tananyagát kéri számon.

I.10.4.3 Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma – az idegen nyelv vizsgatantárgy kivételével – a teljes vizsgára kapható pontszám 60%-ával egyezik meg. Idegen nyelv esetében az írásbeli pontszáma az összes pontszám 80%-ával azonos.

Ha a gyakorlati vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, a gyakorlati vizsgarész maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám legalább 40%-ával egyezik meg.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 80-100%: jeles
- 65-79 %: jó
- 45-64 %: közepes
- 30-44 %: elégséges
- 0-29 %: elégtelen

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

I.10.5 Helyi belső vizsgák

Belső vizsgarendszerünk **célja** az adott képzési szakaszban az eredmények mérése, a vizsgaszituáció kipróbáltatása, az adott szakaszban elsajátított ismeretek rendszerező áttekintése, ill. adott kompetenciák, készségek, képességek fejlődésének bemutatása.

A vizsgák tételeit, témaköreit, követelményeit a szaktanárok a vizsga előtt legalább két hónappal kiadják a tanulóknak.

1. A **hat évfolyamos** gimnázium tanulói a 8., 9., 10. és 11. évfolyam végén belső vizsgát tesznek.

8. évfolyam végén

Írásbeli: angol nyelvből /központi/

Szóbeli: angol nyelvből

9. évfolyam végén

Írásbeli: matematikából

10. évfolyam végén

Írásbeli: komplex vizsga: történelemből és művészettörténetből

Szóbeli: komplex vizsga: történelemből és művészettörténetből

11. évfolyam végén

Szóbeli: magyar nyelv és irodalomból (az érettségi tételek feléből)

Szóbeli: egy szabadon választott természettudományos tantárgy (fizika, kémia, biológia, földrajz) vagy digitális kultúra – projekt alapú vizsgája

a) Az írásbeli vizsgák időtartama tantárgyanként 45-90 perc lehet.

A szóbeli vizsgák alatt számukra a tanítás szünetel.

b) A vizsgákat tavasszal tartjuk, illetve tanév végén.

c) A vizsga eredményéről a tanulók – tájékoztató jelleggel – szöveges értékelést is tartalmazó tanúsítványt kapnak. A tanuló kérésére beszámítjuk témazáró jegynek.

2. Az **emelt szintű nyelvi képzés** nyelvi előkészítő évfolyamán (9/Ny) félév és tanév vége előtt közvetlenül a választott első nyelvből (angol, német) vizsgát szervezünk. A vizsga eredményéről a tanulók érdemjegyet és szóbeli szöveges értékelést kapnak. Beszámítjuk témazáró jegynek. Lehetőség szerint a 10. év folyamán idegen nyelvekből a nyelvvizsgák megszerzését segítő próbavizsgát szervezünk.

3. A **két tanítási nyelvű képzésben** résztvevők a 11. éven ún. célnyelvi civilizációs vizsgát tesznek, ahol számot adnak a célnyelvi országok ismeretéről. Célnyelvi matematikából a 11. évben belső írásbeli vizsgát tesznek. Ezekről érdemjegyet és szóbeli szöveges értékelést kapnak.

4. Az **emelt szintű drámás** képzésben tanuló diákok részére a nyelvi előkészítő évfolyamon (9/Ny) a második félévben angol nyelvből vizsgát szervezünk. A vizsga eredményéről a tanulók érdemjegyet és szóbeli szöveges értékelést kapnak. Beszámítjuk témazáró jegynek. Lehetőség szerint a 10. év folyamán idegen nyelvekből a nyelvvizsgák megszerzését segítő próbavizsgát szervezünk.

Minden évfolyamon félévkor és év végén dráma tantárgyból gyakorlati vizsgát tesznek (a végzős évfolyam csak egy vizsgát tesz március folyamán, valamint a drámából érettségizők az érettségien vizsgáznak): a beszéd, a színpadi ének, a tánc és a kreatív játék foglalkozásokon tanultakból. A vizsga eredményéről részletes szóbeli szöveges értékelést kapnak.

Elméleti, ún. komplex vizsgát tesznek egyszer a tanulmányaik során a 11. vagy 12. évben. Tartalma: a történelem, az irodalom- és drámatörténet, a művészettörténet egy-egy nagyobb korszakának átfogó ismerete. Erről érdemjegyet és szóbeli szöveges értékelést kapnak.

I.11 Gimnáziumi felvételi vizsga

A nevelőtestülettel folytatott konzultáció nyomán az igazgatóhelyettes október végére elkészíti a beiskolázási tájékoztatót, és azt eljuttatja az általános iskolákba. A KIR rendszerében és az iskola honlapján is elérhetővé tesszük.

A középiskolai felvételi kérelmet az általános iskolai jogviszony fennállása alatt az általános iskola útján (a hat-évfolyamos képzésnél közvetlenül is) elektronikus felvételi jelentkezési lapon a tanév rendjében meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni. **Az iskola előírja az előzetes központi középiskolai írásbeli felvételi vizsgát** matematikából és magyarból is, annak jelentkezési határidejét a tanév rendjéről szóló EMMI rendelet tartalmazza.

A gimnáziumba jelentkezők felvételi vizsgán vesznek részt, melynek időpontja az iskola éves munkatervében szerepel. Ezt az időpontot az iskola minden tanév október végéig közzéteszi.

A felvételi vizsga a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2.§ c) pontja alapján három illetve az emelt drámai képzésnél négy fő részből áll:

- Korábban, az általános iskolai tanulmányok alatt szerzett eredmények értékelése.
- Előzetes központi írásbeli, magyar nyelv és irodalomból és matematikából.
- Szóbeli, amely szövegértést, a gondolkodási képesség szóbeli megjelenítését humán- és reál területen, valamint a kommunikációs készséget méri. (A kéttannyelvű képzésnél angol nyelven.) Előzetesen kidolgozott témakörök és felvételi feladatlapok segítségével. Emelt dráma képzésben tánc, ének, vers- és prózamondás, drámajáték; A 2021-2022-ben induló emelt szintű német nyelvi képzésben **német nyelven**.
- Alkalmassági vizsga, amely a drámás képzés esetén a választott speciális területen való megfelelést méri. (tánc, ének, vers- és prózamondás, drámajáték)

A felvételi eljárásban a fenti szakaszokból körülbelül 25 % súlyt képviselnek a korábbi tanulmányok alatt szerzett eredmények, minimálisan 50 %-ot képviselnek az írásbeli eredmények, és kb. maximum 25 %-ot a szóbeli eredmények.

Ehhez jön a drámás képzés alkalmassági vizsgájának eredménye.

- A **hozott pontokat** az általános iskolában eltöltött, a felvételi időpontját megelőző tanév végi és a jelentkezés évének félévi tanulmányi eredményeit figyelembe véve számítjuk ki. A maximális pontszám 50 lehet.
- A **szerzett pontok** megállapítása:
  - Az előzetes központi írásbeli feladatsorok értékelése: 50+50, azaz 100 pont. (Az emelt drámai képzésű osztályban a magyar írásbelit kétszerezünk, így 150 pont szerezhető!)
  - A **szóbeli** felvételi bizottság értékelése alapján: hat évfolyamos képzésnél és emelt nyelvi osztálynál 30, kéttannyelvűn 50, drámán 60 és emelt német nyelv képzésen 50 pont.
  - **Alkalmassági vizsga** drámán – alkalmas illetve nem alkalmas.

Ez a felvételi eljárás a 4, az 5 és a 6 évfolyamos gimnáziumi képzésre jelentkezők esetén is érvényes. (Hat évfolyamos képzésünkre szóbelit a jogszabályok alapján tartunk.)

A felvételi vizsgákon előfordul, hogy tanulók **azonos felvételi eredményt** érnek el. A rangsorolásukra vonatkozó **különleges helyzetet az alábbiak alapján szabályozzuk** (a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 40 § (3) felhasználásával)

1. Elsősorban előnyt élvez a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, aki ezt hitelt érdemlően bizonyította.
2. Másodsorban az a tanuló, akinek az állandó lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén, vagyis Debrecenben található.
3. Akinek szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő.
4. Akinek a testvére az adott intézmény tanulója.
5. Akinek a szülője (szülei) egykor az iskola tanulói voltak.
6. Aki az alább felsoroltak esetében magasabb pontszámmal rendelkezik, előnyt élvez:
  - a) a hat évfolyamos képzésnél a matematika írásbeli eredménye jobb,
  - b) a kilencedik évfolyamra jelentkezőnél elsősorban a szóbeli meghallgatás, az emelt drámai képzésnél az alkalmasok közül a szóbeli eredménye jobb,
  - c) Az a) és b) pont alá tartozóknál további azonosság esetében a magyar írásbeli eredményei döntenek a rangsorolásról.

Rendkívüli esetek (pl. baleset, súlyos betegség, valamely területen kiemelkedő tehetség, éppen külföldön folytatott tanulmányok) egyedi elbírálással méltányolhatóak.

A felvételi eljárás **írásbeli** szakaszának anyagába a szülő vagy a gyermek gondviselője betekinthez az írásbeli értékelése után, az írásbeli előtt kihirdetett munkanapon (8-16 óra között), és észrevétellel élhet a megtekintést követő munkanap 16 órájáig.

A felvételi eljárás **szóbeli** része a szülő számára, gyermeke akarátának megfelelően nyilvános.

A dráma szóbeli felvételi vizsgán a tanuló szülőjének írásos beleegyezésével filmfelvétel készülhet az akkreditált Kiváló Tehetségpont tehetségazonosítási folyamata alapján.

Az általános iskolában elért kiemelkedő (megyei vagy országos szintű) versenyeredményt is be lehet számítani a szóbeli felvételi értékelésbe, de nem plusz pontként.

A tanulók felvételéről illetve átvételéről az igazgató dönt. A **végleges KIR felvételi-lista** alapján, a fenntartó által meghatározott fellebbezési helyek biztosításával.

A tanuló **beiratkozásához** be kell mutatni a felvételi értesítést, a tanuló személyi igazolványát vagy születési anyakönyvi kivonatát és az elvégzett iskolai évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

A felvett tanulók kérhetik felvételüket az általuk választott városi kollégiumba, ill. externátusi ellátást igényelhetnek a gimnázium igazgatójának közvetítésével. A tanulók kollégiumi felvételéről a kollégium igazgatója dönt.

I.11.1 Az alkalmassági vizsga szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Általános tudnivalók:

- 15 percenként hívjuk be a szóbeli felvételizőket.
- Egyszerre egy tanuló vizsgázik a teremben.
- A személyazonosítás szükséges.

I.11.1.1 Az alkalmassági vizsga szabályai az emelt szintű drámai képzésben

1. Az alkalmassági vizsga a szóbeli felvételi napján tánc (mozgás) vizsgával kezdődik.
2. A felvételizőnek 5 dalt és 5 különböző hangulatú verset (prózát) tartalmazó listáját egy névvel ellátott A/4-es fehér lapon egy igazolványképpel együtt kérjük a szóbelin a bizottságnak átadni!
3. A drámás alkalmassági vizsgáról – szülői engedély esetén – videofelvétel készül.
4. Az alkalmassági vizsga a szülő számára nyilvános. A felvételi bizottság elnöke vagy az igazgató – a felvételiző diák kérésére – ezt korlátozhatja.

5. A vizsgán a bizottság összetétele változó, de egyidejűleg legalább 3 főből áll.
6. A szóbeli felvételi vizsga 15 perce mellett az alkalmassági vizsga is 15 perc időtartamú lehet.

Követelmények:*Beszéd- előadói készség:*

- tiszta beszéd (beszédhiba esetén logopédiai szakvélemény)
- 5 különböző hangvételi vers (ebből legalább 1 humoros)

Ének:

- 5 dal (népdal, műdal)
- egyszerűbb ritmusképlet visszatapsolása
- rövid dallamotívum visszaéneklése

Tánc:

- rendezett, harmonikus mozgás, jó testtartás, megjelenés,
- gimnasztikai alapjártasság, bemutatott tánclépés-sorozat elsajátításának képessége

Kreatív játék:

- széles fantázia
- váratlan helyzetek kreatív megoldása

I.11.1.2 A szóbeli felvételi vizsga követelményei**1. Bevezető beszélgetés**

Célja: oldjuk a gyerekekben a feszültséget és mérjük a kommunikációs készségeit.

2. Nyolcadikosoknál önálló véleményalkotás, hatodikosoknál logikus gondolkodás (konkrét feladatok a felvételi forráskönyvben)

A felvételizőnek egy egyszerű problémára adott válaszára, véleményére, logikus érvelésére vagyunk kíváncsiak. Választ egyet a kérdések közül, elolvassa magában, rövid gondolkodás után röviden (5-8 mondatban), összefüggően megfogalmazza a véleményét, illetve a probléma megoldását! Az értékelés alapja a logikus érvelés, kreativitás, kommunikáció.

3. Szövegtértés (konkrét feladatok a felvételi forráskönyvben)

A felvételizőnek húznia kell egyet az általános iskola 5-6. illetve 7-8. osztályában ajánlott gyermek és ifjúsági irodalmi szövegek közül, és érthetően, hangosan fel kell olvasnia. Utána még egyszer átfuthatja a szemével. Majd le kell fordítania a lapot!

A tanulónak az ehhez kapcsolódó, előre megalkotott, a forráskönyvben megadott kérdésekre kell válaszolnia. Értékelés a javítókulcs alapján történik.

4. Természettudományos feladat (konkrét feladatok a felvételi forráskönyvben)

Cél: Nem csak a tárgyi tudást, de a logikus gondolkodást, a segítő kérdésekre való reagálást, a taníthatóságot is szeretnénk mérni.

A felvételiző húz egyet az elkészített felvételi feladatok közül, amelyen egy természetben megfigyelhető jelenség, esemény, probléma olvasható, amely megtalálható a tanuló addigi általános iskolai tanulmányaiban. A felvételizőnek az ehhez kapcsolódó, előre megalkotott, a forráskönyvben megadott kérdésekre kell válaszolnia. Értékelés a javítókulcs alapján történik.

5. A szóbeli felvételi vizsga követelményei angol nyelvből

A szóbeli felvételin a felvételi bizottság igyekszik megismerni a tanuló tanulási szokásait, érdeklődési körét, kommunikációs képességeit, kreativitását, nyelvhelyességét, speciális adottságait angol nyelven, **beszélgetés, képleírás, szövegértés** alapján. A vizsga követelményrendszere az EU KER A2-B1 szintjét méri.

A szóbeli felvételi vizsga témakörei:

1. Család (pl. személyi adatok, rokonok, stb.)
2. Napirend (pl. étkezések, ételek, stb.)
3. Otthon (pl. lakás, berendezés, stb.)
4. Öltözködés, időjárás (pl. évszakok, alkalmak, angol időjárás, stb.)
5. Vásárlás (pl. árucikkek, bolttípusok, stb.)
6. Egészség, betegségek (pl. orvosnál, kórházban, tünetek, stb.)
7. Szabadidős tevékenységek (pl. hobbi, sport, utazás, TV, olvasmányélmények, stb.)
8. Iskola (pl. tantárgyak, tanulás, épület, stb.)

6. A szóbeli felvételi vizsga követelményei német nyelvből

A szóbeli felvételin a felvételi bizottság igyekszik megismerni a tanuló tanulási szokásait, érdeklődési körét, kommunikációs képességeit, kreativitását, nyelvhelyességét, speciális adottságait német nyelven, **beszélgetés, képleírás, szövegértés** alapján.

A szóbeli felvételi vizsga témakörei:

1. Család (pl. személyi adatok, rokonok, stb.)
2. Napirend (pl. étkezések, ételek, stb.)
3. Otthon (pl. lakás, berendezés, stb.)
4. Öltözködés, időjárás (pl. évszakok, alkalmak, angol időjárás, stb.)
5. Vásárlás (pl. árucikkek, bolttípusok, stb.)
6. 6. Egészség, betegségek (pl. orvosnál, kórházban, tünetek, stb.)
7. Szabadidős tevékenységek (pl. hobbi, sport, utazás, TV, olvasmányélmények, stb.)
8. Iskola (pl. tantárgyak, tanulás, épület, stb.)

I.12 A tanulói jogviszony, a felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló - beleértve a magántanulót és a vendégtanulót is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. **A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.** A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beiratkozás vagy az átvétel napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait ettől az időponttól kezdve gyakorolhatja.

A Debreceni Ady Endre Gimnázium a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények) meghatározza. Az előrehozott központi írásbeli felvételt követő szóbeli vizsga felvételi követelményeit és a drámás felvételi alkalmassági követelményeit a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben (általában október 20-ig) a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra hozza. (KIR és honlap: www.ady-debr.sulinet.hu)

Az iskolába felvett (átvett) tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – az osztályfőnök véleményének kikérésével - az igazgató dönt. Az átvétel esetén a tanuló korábbi tanulmányai figyelembevételével az igazgató különbözeti vagy osztályozóvizsgát, vagy kötelező pótlást írhat elő, és gondoskodik az információ továbbításáról, tájékoztatja az osztályban tanító tanárokat is.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben (a jelentkezéssel együtt beadott igazolás alapján) - az érintett illetve szülője kérésére - biztosítanunk kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli vagy szóbeli felmérésen biztosítani kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz.

Megszűnik a tanulói jogviszony

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- az utolsó évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján,
- a tankötelezettség megszűnése után - ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad -, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- ha a tanuló tanulói jogviszonyát - a tanköteles tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján. (Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a tanuló hátrányos helyzetű.)
- megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya - a tanköteles tanuló kivételével - ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél (30 óra) igazolatlanul többet mulasztott.
- megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.
- az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt (betöltötte a 21. életévét).

I.12.1 Belépés

Bármelyik általános iskolából jelentkezhetnek a tanulók iskolánkba. Egy osztály a 7. évfolyamon, a többi a 9. évfolyamon (illetve 9/Ny és 9/Kny) kezdi meg tanulmányait az iskolánkban.

A felvételi eljárás során **a kerettanterv követelményeire építve** felvételi vizsgát szervezünk. Ez az alkalmasság szempontjából szelektálja a tanulókat.

A hat évfolyamos felvételi vizsga

Írásbeli felvételi vizsgát a jogszabályok függvényében szervezünk. Előrehozott központi írásbeli felvételi magyarból és matematikából.

Szóbeli felvételi vizsga: lásd előző pontban.

Felvételi eljárás a 9. osztályba jelentkezők számára

Minden, iskolánkba jelentkező tanuló írásbeli és szóbeli felvételi vizsgát tesz.

A felvételi célja, hogy a jelentkező diákok közül kiválasszuk azokat, akik a legalkalmasabbak a választott képzésre. Igyekszünk tájékozódni a tanuló általános előképzettségéről, taníthatóságáról. Igyekszünk megítélni, hogy megfelel-e követelményeinknek. (Drámás képzésben alkalmassági vizsgát is tartunk)

Az emelt szintű drámai képzésben a művészeti tantárgyakból január hónapban az Adyák Alapítvány szervezésében meghallgatást és tanácsadást tartunk. Ennek az a célja, hogy az ide

jelentkezni szándékozó diákok kipróbálhassák, rendelkeznek-e a képzéshez szükséges alapvető képességekkel, és eldönthessék, valóban erre a képzésre jelentkeznek-e.

A magyar-angol két tanítási nyelvű képzésre jelentkező tanulók számára angol nyelvből szóbeli felvételi vizsgát tartunk, így magasabb nyelvi szintről indulhat a képzés az angol, mint célnyelv felsőfokú elsajátítása érdekében. Azt igyekszünk mérni, hogy a tanulók elérik-e a az EU KER B1 szintet, mivel csak olyan diákoknak ajánlott az öt évfolyamos képzés, akik még nincsenek ezen a szinten. Szóbeli felvételi vizsga: lásd előző pontban.

A felvételi eljárást követően a felvételtől a döntést a felvételi bizottság javaslatának figyelembevételével az igazgató hozza.

Átjelentkezés, átvétel más középiskolából:

Feltétel:

Az átvételhez a tanulónak a képzési irányra és az adott évfolyamra megállapított követelmények teljesítését igazolnia kell (bizonyítvány, különbözeti vizsga). Az átvételről a majdani osztályfőnök véleményezését követően az igazgató dönt. A szükséges tananyag pótlásról a diák a szaktanárral egyeztet.

I.12.2 Továbbhaladás

Feltétel:

A tantárgyi követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

Évisméltés:

Ha a tanuló a tantervi követelményeket 3-nál több tárgyból nem teljesítette elégséges szinten, vagy a javítóvizsgán bármelyik tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

A szülő kérésére az iskola kezdő évfolyama megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

I.12.3 Iskolán belüli átjárhatóság

A tanulóknak lehetőségük van iskolán belül képzési irányt vagy osztályt változtatni.

Feltétel: a megfelelő képességeket, illetve a szükséges ismeretek meglétét bizonyító különbözeti és/vagy osztályozóvizsga. Az iskolánk hat évfolyamos képzésében résztvevő 8. osztályosok a gimnáziumi felvételi eljárás időszakában adhatják be jelentkezési kérelmüket elektronikusan a többi felvételizőhöz hasonlóan. A felvételi pontszámok és rangsor kialakítása után az igazgató dönt az átvételről.

II. HELYI TANTERV

II.1 A választott kerettanterv

Hat évfolyamos képzésünkben:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_7_12_evf

Magyar-angol két tanítási nyelvű képzésünk:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/4_2013_2_3_4_MELLEKLETEK_osszevonva_es_iranyelv.doc

Nyelvi előkészítő évfolyamaink:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/nyelvi_elokeszito_evfolyamok_kerettantervei

4 évfolyamos képzéseink:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

II.2 Óratervek

II.2.1 Hat évfolyamos képzés (0006)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	7.		8.		9.		10.		11.		12.	
	NA T	HT	NA T	HT	NA T	HT	NA T	HT	NA T	HT	NA T	HT
magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	5
matematika	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4
történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	4
állampolgári ismeretek			1	1							1	1
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1								
természettudomány**	4		5						2	2		
kémia	1	1	2	2	1	2	2	1				
fizika	1	1	2	2	2	2	3	3				
biológia	2	2	1	1	3	2	2	3				
földrajz	2	1	1	2	2	2	1	1				
Természettudományi gyakorlatok		1										
első élő idegen nyelv	3	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4
második idegen nyelv					3	3	3	3	3	4	3	4
ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1				
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1		1		
dráma és színház*	1	1										
mozgóképkultúra és médiaismeret*											1	1
technika és tervezés	1	1										
digitális kultúra	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***									4		4	
Fakultáció										4		5
<i>(2 fakt választható, egy kötelező)</i>												
Összesen:	29	30	28	30	32	34	32	34	31	34	29	34
Kötelező alapóraszám	29		28		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret****	1		2		2		2		4		5	
Maximális órakeret	30	30	30	30	34	34	34	34	34	34	34	34

II.2.2 1+4 évfolyamos emelt szintű nyelvi képzés (angol nyelv 0001, német nyelv 0002)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	9/Ny.		9.		10.		11.		12.	
	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT
magyar nyelv és irodalom	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4
matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4
történelem			2	2	2	2	3	3	3	4
állampolgári ismeretek									1	1
természettudomány**							2	2		
kémia			1	2	2	1				
fizika			2	2	3	3				
biológia			3	2	2	3				
földrajz			2	2	1	1				
első élő idegen nyelv	13	12	3	5	3	5	4	4	4	4
második idegen nyelv	5	6	3	3	3	3	3	5	3	5
énekezen			1	1	1	1		1		
vizuális kultúra			1	1	1	1				
dráma és színház*										
mozgóképkultúra és médiaismeret*									1	1
digitális kultúra	3	3	2	2	1	1	2	2		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***							4		4	
Fakultáció								4		5
<i>(2 fakt választható, egy kötelező)</i>										
Összesen:	31	31	32	34	32	34	31	34	29	34
Kötelező alapóraszám	30		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret****			2		2		4		5	
Maximális órakeret	32	32	34	34	34	34	34	34	34	34

II.2.3 1+4 évfolyamos magyar-angol két tanítási nyelvű képzés (0003)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	9/Kny.		9.		10.		11.		12.	
	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT
magyar nyelv és irodalom	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4
matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4
történelem			2	2	2	2	3	3	3	4
állampolgári ismeretek									1	1
természettudomány**							2	2		
kémia			1	2	2	1				
fizika			2	2	3	3				
biológia			3	2	2	3				
földrajz			2	2	1	1				
első élő idegen nyelv	18	18	3	5	3	5	4	5	4	5
második idegen nyelv			3	3	3	3	3	4	3	4
angol célnyelvi civilizáció				1		1		2		2
éneke-zene			1	1	1	1		1		
vizuális kultúra			1	1	1	1				
mozgóképkultúra és médiaismeret*									1	1
digitális kultúra	3	3	2	2	1	1	2	2		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***							4		4	
Fakultáció								4		5
<i>(2 fakt választható, egy kötelező)</i>										
Összesen:	31	31	32	35	32	35	31	36	29	36
Kötelező alapóraszám	30		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret****			2		2		4		5	
Maximális órakeret	32	32	34	34+	34	34+	34	34+	34	34+

II.2.4 1+4 évfolyamos emelt szintű dráma képzés a 2020/2021-es tanévben (0004)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	9/Ny.		9.		10.		11.		12.	
	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT
magyar nyelv és irodalom	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4
matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4
történelem			2	2	2	2	3	3	3	4
állampolgári ismeretek									1	1
természettudomány**							2	2		
kémia			1	2	2	1				
fizika			2	2	3	3				
biológia			3	2	2	3				
földrajz			2	2	1	1				
első élő idegen nyelv	13	10	3	5	3	5	4	4	4	4
második idegen nyelv	5	8	3	3	3	3	3	4	3	4
éneke-zene			1	1	1	1		1		
vizuális kultúra			1	1	1	1				
dráma és színház*				2		2		2		2
mozgóképkultúra és médiaismeret*									1	1
digitális kultúra	3	3	2	2	1	1	2	2		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***							4		4	
Fakultáció								2		4
<i>(11-ben dráma mellett egy fakt választható), 12-ben 2 fakt lehet, egy kötelező)</i>										
Összesen:	31	31	32	36	32	36	31	33	29	34
Kötelező alapóraszám	30		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret****			2		2		4		5	
Maximális órakeret	32	30	34	34+	34	34+	34	34	34	34

II.2.5 1+4 évfolyamos emelt szintű dráma képzés 2021/2022-től (0004)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	9/Ny.		9.		10.		11.		12.	
	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT
magyar nyelv és irodalom	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4
matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4
történelem			2	2	2	2	3	3	3	4
állampolgári ismeretek									1	1
természettudomány**							2	2		
kémia			1	2	2	1				
fizika			2	2	3	3				
biológia			3	2	2	3				
földrajz			2	2	1	1				
első élő idegen nyelv	13	10	3	4	3	4	4	4	4	4
második idegen nyelv	5	8	3	3	3	3	3	3	3	3
éneke-zene			1	1	1	1		1		
vizuális kultúra			1	1	1	1				
dráma és színház*				1		1		2		2
mozgóképkultúra és médiaismeret*									1	1
digitális kultúra	3	3	2	2	1	1	2	2		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***							4		4	
Fakultáció								4		5
<i>(2 fakt választható, egy kötelező)</i>										
Összesen:	31	31	32	34	32	34	31	34	29	34
Kötelező alapóraszám	30		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret****			2		2		4		5	
Maximális órakeret	32	30	34	34	34	34	34	34	34	34

II.2.6 1+4 évfolyamos emelt szintű német nyelvi képzés 2021/2022-től (0005)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	9/Ny.		9.		10.		11.		12.	
	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT	NAT	HT
magyar nyelv és irodalom	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4
matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4
történelem			2	2	2	2	3	3	3	4
állampolgári ismeretek									1	1
természettudomány**							2	2		
kémia			1	2	2	1				
fizika			2	2	3	3				
biológia			3	2	2	3				
földrajz			2	2	1	1				
első élő idegen nyelv	13	10	3	3	3	3	4	4	4	4
második idegen nyelv	5	8	3	5	3	5	3	5	3	5
éneke-zene			1	1	1	1				
vizuális kultúra			1	1	1	1				
mozgókép-kultúra és médiaismeret*								1	1	1
digitális kultúra	3	3	2	2	1	1	2	2		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***							4		4	
Fakultáció								4		5
<i>(2 fakt választható, egy kötelező)</i>										
Összesen:	31	31	32	34	32	34	31	34	29	34
Kötelező alapóraszám	30		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető órakeret****			2		2		4		5	
Maximális órakeret	32	30	34	34	34	34	34	34	34	34

II.3 Taneszközök**II.3.1 A tankönyvek kiválasztásának módja**

A tantárgyak tanárai áttanulmányozzák a rendelkezésre álló tankönyveket, kiválasztják a Nemzeti Köznevelési Törvény elvei szerint a megfelelőket, amelyek az akkreditált tankönyvlistán szerepelnek. Kivételes esetekben a nevelőtestület egyetértésével, a szülők beleegyezésével a tankönyvlistán nem szereplő könyveket is rendelhetnek (elsősorban a két tanítási nyelvű oktatáshoz). Fontos szempont, hogy a tankönyv tanítható és tanulható legyen, illeszkedjen a tantervünkhöz, szellemiségében az iskola által preferált értékeket közvetítse. A 2020/2021-es tanévtől minden tanulónk térítésmentesen kapja meg a tankönyveket.

1. Általános alapelvek:

1.1. Lehetőség szerint több évre szóló, tartós tankönyveket rendelünk.

1.2. Tanév közben nem rendelünk másik tankönyvet tanácsere esetén sem.

- 1.3. A rendelkezésknél figyelemmel vagyunk arra, hogy lehetőség szerint a rendelés végösszege ne haladja meg az arra a tanévre megállapított normatíva összegét.
- 1.4. Olyan tankönyvet nem rendelünk, amelyet nem használtatunk rendszeresen a tanulókkal.
- 1.5. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma tankönyvlistáján nem szereplő tankönyvet csak alapos indokkal rendelünk, elsősorban a két tanítási nyelvű oktatásban az angol és az angol nyelven tanított tantárgyak esetében.
- 1.6. A tankönyvrendelés folyamatát a megbízott tankönyvfelelős irányítja a könyvtáros tanár segítségével. Közvetlen partnereik az osztályfőnökök és a munkaközösség-vezetők. A folyamat felügyeletét a felelős igazgatóhelyettes látja el.

II.3.2 Taneszközök

Az alapvetően szükséges taneszközök a rendelkezésünkre állnak. Az új fejlesztésű taneszközök kínálatát folyamatosan figyelemmel kísérjük és fenntartói segítséggel igyekszünk minél többet beszerezni belőlük. Sajnos a rendelet mellékletében szereplő kötelező eszközök jegyzése már elavult és nem történt még meg a frissítése.

II.4 A mindennapos testnevelés megvalósítása iskolánkban

- Minden évfolyamunkon a testnevelés órák heti száma a törvény szerinti öt, amit a munkaszervezés miatt 3+2 órára bontunk.
- Bizonyos évfolyamokon (*az emelt drámai képzés minden évfolyama és a hatosztályos képzés 8. évfolyama*) két tanítási órát ezek közül a helyi hagyományokban meghonosodott programmal (táncoktatás) váltunk ki.
- A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérése alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel. A két óra kiváltását minden érintettnek szeptember 2. hetének végéig kell elektronikusan kérelmeznie a DSK, illetve az egyesület igazolásának feltöltésével.

II.5 Tanítási óra, választható tantárgyak, egyéb foglalkozások szervezésének elvei, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A **választható tantárgyak** esetében a különböző képzési irányok helyi tantervi órakereteibe beépülve hirdetjük meg a képzést. A beiratkozással a tanuló vállalja az azokon való részvételt.

Az **egyéb** választandó (heti 2 órás) **foglalkozásokat** a pedagógusok a szakmai munkaközösség támogatásával április 8-ig, a program leadásával jelzik az iskolavezetésnek. Április 15-ig a fenntartó egyetértésével meghirdetjük. Május 20-ig lehet rájuk jelentkezni.

A tanulók az adott választható tantárgy, egyéb foglalkozás **többféle programja és meghirdető pedagógusa közül szabadon választhatnak.**

Lehetőség szerint biztosítjuk a megemelt óraszámú fakultációs órák szervezését, illetve a választott továbbtanulási irány szakköri órával történő kiegészítését.

II.6 Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az iskola vállalja a felkészítést

Iskolánkban minden diák számára kötelezően választandó az utolsó két évfolyamon legalább egy heti kétórás érettségire felkészítő foglalkozás, amelynek feladata a közép vagy emelt szintű érettségire történő felkészülés segítése.

Választható érettségi tantárgy	A felkészítés szintje	Feltétele
Iskolában tanított idegen nyelv	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése
Fizika	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése (emelt szinten fakultációs órával)
Kémia	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése (emelt szinten fakultációs órával)
Biológia (Biológia és egészségstan)	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése (emelt szinten fakultációs órával)
Földrajz	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése (emelt szinten fakultációs órával)
Informatika	Középszinten	A helyi tanterv teljesítése (fakultációval)
Digitális kultúra	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése (emelt szinten fakultációs órával)
Testnevelés (testnevelés és sport)	Középszinten	A helyi tanterv teljesítése
Társadalomismeret	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése a 11-12. év fakultációs óráin
Ének-zene	Középszinten	A helyi tanterv teljesítése
Dráma	Középszinten	A helyi emelt szintű tanterv teljesítése
Angol célnyelvi civilizáció	Középszinten	A helyi tanterv teljesítése
Célnyelven tett érettségik	Közép- és emelt szint	A helyi tanterv teljesítése (emelt szinten fakultációs órával)

A 100/1997. (VI.13.) számú Kormányrendelet 12. § (1) Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette.

(2) Az érettségi vizsgára jelentkező - függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában - szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.

Ezek alapján a helyi tantervben meghatározott követelmények teljesítését emelt szintű fakultáció nélkül értjük!

II.7 Érettségi vizsgatárgyak középszintű vizsga témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló többször módosított 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza a közép- és emelt szintű részletes vizsgakövetelményeket. Az érettségire való felkészülés során az érettségizető pedagógusok az érintett munkaközösséggel egyeztetve a részletes vizsgakövetelmények alapján összeállítják a középszintű érettségi témaköreit, melyeket az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban a tanulók nyilvánosan megismerhetnek. A középszintű érettségi témaköreit minden évben megváltoztatjuk.

II.8 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái

Alapelvek:

Objektív, érvényes, megbízható, sokoldalú és változatos legyen. Az értékelési rendszer és a követelményrendszer legyen kidolgozott és nyilvános. Visszajelzést adjon a tanuló, vagy egy csoport tagjainak fejlődéséről, jobb munkára ösztönözzön.

Célja:

A tanuló személyiségének fejlesztése, az önértékelés képességének kialakítása. Tájékoztató, mérés, motiválás.

Formái: diagnosztikus, szummatív, fejlesztő

- diagnosztikus értékelés, bemeneti mérések
- érdemjegy (írásban és szóban)
- szöveges tanulástámogató, fejlesztő értékelés
- vizsgarendszer elsősorban fejlesztő értékeléssel
- a csoportmunka értékelése fejlesztő formában
- a magatartás és a szorgalom diagnosztikus értékelése

Érdemjegyek, osztályzatok:

- A tantárgyak követelményeit az év elején közöljük a tanulókkal.
- A szaktanárok ismertetik a tanulókkal a számonkérés formáit, a félévi és év végi szummatív minősítés szempontjait. **Az értékelés a szaktanár felelőssége.**
- A tanulói teljesítményeket ötfokú skálán értékeljük.

Jeles: Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni képes.

Jó: Ha a tanuló kevés hibával sajátította el a követelményeket, kisebb bizonytalanságokkal alkalmazni tudja.

Közepes: Ha pontatlanul, esetenként felszínesen, több hibával, csak tanári segítséggel tudja alkalmazni a tanultakat.

Elégséges: Ha csak minimális szinten, de a továbbhaladáshoz szükséges mértékben sajátította el az ismereteket. Kizárólag tanári segítséggel képes feladatvégzésre.

Elégtelen: Ha a követelmények minimális szintjét sem sajátította el, tanári segítséggel sem képes feladatvégzésre.

A csoportmunka értékelése:

A csoportok közös teljesítményét (pl.: projekt elkészítése, kísérlet, jelenet bemutatása) szövegesen értékeljük.

A nevelőtestület által elfogadott szabályok:

- minden tantárgyból (a testnevelést és drámagyakorlatot kivéve) lehetőség szerint egy szóbeli felelet legyen félévente,
- a tanmenetben meghatározott témazáró dolgozatok kétszeres súllyal számítanak a félévi és az év végi osztályzatok megállapításakor,
- egy napon legfeljebb 2, egész osztályt érintő témazáró dolgozat íratható,
- a szaktanár a témazáró dolgozat írását legalább egy héttel előtte bejelenti az osztálynak,
- a dolgozatokat, írásbeli feleleteket 15 munkanapon belül kijavítva értékelni kell, azokat megtekintésre a tanulónak át kell adni (a határidő letelte után az eredmény elévül, de a diák kérésére a kapott jegyet be kell írni a naplóba),
- a témazáró dolgozatírásról önhibájából távolmaradó tanuló elégtelen osztályzatot kap,
- a félévi és év végi osztályzatok kialakítása a folyamatosan szerzett érdemjegyek (dolgozatok, szóbeli feleletek, órai munka) alapján történik, ezek száma félévente, tantárgyanként legalább a tantárgy heti óraszám plusz 1,
- a jelenleg működő vizsgarendszerünkben elért eredményeket (ha a diák kéri) beszámítjuk a félévi, illetve év végi osztályzatok megállapításakor,
- a szaktanár az igazgató engedélyével tantárgyából vizsgát szervezhet az általa tanított osztályokban, ha azt év elején megtervezi, és erről tájékoztatja az osztályban tanító tanárokat, a diákokat és a szülőket,

- a magyar munkaközösség közös megegyezése alapján magyar nyelv és irodalomból egy osztályzatot adunk,
- a kétszintű érettségire előkészítő foglalkozásokon a tanuló teljesítményét osztályozzuk, de félévkor és év végén egy osztályzatot adunk az adott tantárgyból, ha azt a diák alapórán is tanulja. A félévi és év végi értékelésben a két szaktanár megegyezik. Vita esetén a több óraban tanító tanár véleménye a döntő. Ugyanezt a szempontot alkalmazzuk a nyelvi előkészítő éveken az idegen nyelvek esetében.

A témazáró dolgozatok végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

- 85-100%: jeles
- 70-84 %: jó
- 50-69 %: közepes
- 30-49%: elégséges
- 0-29%: elégtelen

Felmentés óralátogatás alól (pl. előrehozott érettségik miatt):

Ha a tanuló a tantárgyat osztályozó vizsgával teljesítette, sikeres vizsgájának dátumával felmentjük az óralátogatás és értékelés alól.

Ez alól kivétel a testnevelés tantárgy, mert az egészség védelme érdekében a testnevelés órákon való részvétel minden tanuló számára kötelező. Az óralátogatás alól felmentés írásbeli kérelemre csak akkor adható, ha a tanuló élsportoló.

Sikeres vizsgája után (kivéve testnevelés) a tanuló akkor látogathatja a tanítási órákat, ha ezt kéri az iskola igazgatójánál, és az igazgató ezt engedélyezte számára.

Ha a tanuló mentesül az óralátogatás alól, az így keletkező lyukas órákon jogszerű tartózkodási helye a könyvtár, klub illetve a folyosó. Az iskola épületét lyukas órán elhagyni, - az utolsó tanítási óra kivételével, - csak intézményvezetői engedéllyel lehet.

Szöveges értékelés

Értékelési rendszerünkben egyre fontosabb szerepe van a személyre szóló, tanulást segítő, fejlesztő szóbeli és írásbeli szöveges értékelésnek. Ennek segítő, tanácsadó, orientáló szerepe van.

Lehetőségek:

- minden számonkérést rövid szóbeli értékelés kísér,
- tanévenként legalább egyszer minden tantárgyból írásban vagy szóban szöveges értékelést is adunk a tanulók munkájáról,
- a tanulókat fokozatosan önértékelésre ösztönözzük,
- belső vizsgáink eredményeit írásban vagy szóban szövegesen is értékeljük,
- a kiemelkedő teljesítményeket az osztály vagy az egész iskolaközösség előtt hirdetjük ki.

II.9 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A **tanórák** legtöbbször hagyományos **osztálykeretben** folyik. A rendkívül magas, többségében a törvény szerinti maximális osztálylétszámot meghaladó létszámok miatt bizonyos tantárgyakból a hatékonyság növelése érdekében egy osztály tanulóit **két csoportba vagy több osztály tanulóit több csoportba** osztjuk (testnevelés, idegen nyelvek). A csoportbontás a diákok tanulási esélyének növelését szolgálja, a tanár és a diák munkájának hatékonyságát fokozza. A természettudományos órák aktív tanulásra, önálló kísérletezésre, megfigyelésre épülő tantervi tananyagtartalma teljes osztályok helyett kisebb létszámú csoportokban sajátítható el a leghatékonyabban.

A tantárgy jellege és a tanulói összetétel alapján a tantárgyi munkaközösség dönt arról, hogy a csoportba sorolással tanulmányi szempontból homogén csoportokat vagy heterogén (pl. kezdő és haladó) csoportokat hozunk-e létre.

Csoportbontásban tanított tantárgyak

Idegen nyelvek: az első- és az ún. második nyelveknél is; figyelembe vesszük a tanuló előképzettségét és választását (a második idegen nyelvi csoportokat két párhuzamos A és C osztályból négy csoportban szervezzük, és egy időben vannak az órák; B és D osztályok két csoportra bomlanak);

Matematika: minden osztályban és minden évben lehetőség szerint 2 csoportot alakítunk ki,

Digitális kultúra (informatika): a csoportbontást a tantárgy eszközigénye indokolja,

Magyar nyelv és irodalom: a nyelvi előkészítő évben, 9. Ny-ben és Kny-ben,

Testnevelés (testnevelés és sport): nemek szerinti csoportok (élettanilag indokolt a bontás),

Technika és tervezés (technika, életvitel és gyakorlat): osztályonként két csoportban tanítjuk.

Dráma és színház (dráma és tánc): osztályonként két csoportban tanítjuk.

Magyar-angol két tanítási nyelvű képzés: az angolul tanított tárgyak esetében, ezek jelenleg: **történelem, matematika, földrajz, célnyelvi civilizáció.**

Természettudományos tantárgyak (kémia, biológia, fizika, földrajz): az aktív tanulás, kísérletezés szükségessé teszi a kisebb csoportok kialakítását, amennyiben biztosíthatók a feltételek.

Ének-zene: az emelt szintű dráma képzés 11-12. évfolyamán.

Lehetőség szerint nagy létszámú osztályokban más tantárgyakból is alkalmazunk csoportbontást.

II.10 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a Debrecenben élő **nemzetiségek kultúrájának megismerését a történelem helyi tantervi tananyaga tartalmazza.**

II.11 A tanulók fizikai állapotának mérése

Méréseinket a NETFIT alapján készítjük.

Mérés időpontja:

- január elejétől április végéig

Mérések eredményének rögzítése

- május végéig

Mérendő képességek:

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fitességi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fitességi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A vizsgálatot végző testnevelő a mérés eredményeit érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés munkaközösség közösen elemzi és meghatározza a tanulók fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket. A mérési eredményekről és feladatokról a munkaközösség vezetője nevelőtestületi értekezleten számol be. Az eredményeket összesítés és értékelés után a NETFIT-központba továbbítjuk.

II.12. A tanulók jutalmazása, értékelése, magatartásának és szorgalmának minősítése

II.12.1 A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulók példamutató magatartásukért, szorgalmukért, a tanulmányi, a művészeti, a sport, vagy egyéb területen elért kiemelkedő teljesítményükért dicséretben, jutalomban, illetve kitüntetésben részesíthetők.

A dicséret elvei, formái:

- kiváló közösségi magatartásért, tevékenységért, kiemelkedő szorgalomért az **osztályfőnök** adhat dicséretet,
- kiemelkedő tanulmányi, művészeti vagy sport teljesítményért a **szaktanár**,
- gimnáziumunk hírnevét jelentősen növelő tevékenységért, eredményért az **intézményvezető**.

A félévi, illetve az év végi osztályozó értekezlet alkalmával:

- kiemelkedő szaktárgyi teljesítményéért a tanuló a szaktanár döntése alapján **tantárgyi dicséretben** részesülhet.
- a mindegyik tantárgyból jeles és legalább két tárgyból dicséretes teljesítményt nyújtó, példás szorgalmú és magatartású tanuló az osztályozó értekezlet döntése alapján a tanév végén **általános dicséretben** részesülhet.

Az érettségi vizsgákon, a belső vizsgákon, illetve a C-napon:

- a kiemelkedő szaktárgyi eredményt elérő tanulót a szaktanár, érettségien a vizsgabizottság **tantárgyi dicséretben** részesítheti,
- a minden tárgyból jeles érettségi eredményt elérő tanuló jutalomban (oklevél) részesül
- a mindegyik vizsgatárgyból jeles és legalább két vizsgatárgyból dicséretes teljesítményt nyújtó tanulót az **érettségi** vizsgabizottság **általános dicséretben** részesítheti,
- a belső vizsgákon nyújtott teljesítményéért dicséretben részesülhet a tanuló.
- A C-napon nyújtott kiemelkedő teljesítményéért dicséretben részesülhet a tanuló.

A jutalmazás elvei, formái:**A ballagáson:**

- azok a végzős tanulók, akik a gimnáziumi éveik alatt mindvégig kitűnő tanulmányi eredményt értek el,
- az iskolaközösségért végzett több évi kimagasló tevékenységéért és kiemelkedő tanulmányi munkáért jutalomban részesülhetnek végzős tanulók.

A tanévzáró ünnepélyen:

- a tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt elért, nem végzős tanuló,
- a kimagasló országos eredményt elért, nem végzős tanuló,
- és azok a tanulók, akik abban az évben az iskolaközösségért kiemelkedő munkát végeztek jutalmat (oklevél, könyv) kapnak.

A kitüntetések elvei, formái:

A ballagáson a nevelőtestület döntése alapján a végzős diák - mint **Az iskola kitüntetett tanulója** - nyolc címen jutalomban részesülhet:

1. Kiváló tanuló
2. Az év természettudósa
3. Az év társadalomtudósa
4. Az év drámása
5. Az év énekese vagy az év zenésze
6. Az év nyelvésze
7. Az év sportolója
8. Az év legkreatívabb diákja
9. Papp Róbert-díj

Nem kötelező minden évben mindegyik címet kiosztani. **Egy címen lehetőleg csak egy tanuló vagy egy csapat részesülhet kitüntetésben.**

Az átadás a végzősöknek a ballagáson, a többieknek az év végi iskolagyűlésen vagy a tanévzáró ünnepségen történik. A honlapunkon minden elismerés szerepel.

II.12.2 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Cél: Az értékelés segítse elő a tanuló személyiségének fejlődését. Az iskola által preferált értékekkel a tanuló egyre jobban azonosuljon.

A magatartás és a szorgalom értékelése

A magatartás és a szorgalom osztályzatokat az osztály és a szaktanárok véleményének kikérése után az osztályfőnök adja.

- Az osztályfőnök a tanulót tájékoztatja a minősítés tartalmáról, dicsér és figyelmeztet.
- A fegyelmi büntetések iskolai, osztály és tanulói szinten kiszámíthatóak legyenek, a tanuló fejlődését szolgálják.

	Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1.	viszony a közösséghez, a többi emberhez	-közösségi motiválás irányítja tetteit -pozitív hatást gyakorol társaira -viselkedését a másik ember megértése, tisztelete, elfogadása hatja át -a házirendet betartja -max. 1 igazolatlan órája van	-a közösség életében szívesen vesz részt -a házirendet betartja -max. 3 igazolatlan órája van -lehet számítani a segítségére	-tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani -megnyilvánulásai megbízhatatlanok -a házirendet többé-kevésbé betartja -max. 10 igazolatlan órája van	-negatív hatással van a közösségre -a minimális szabályokat sem tartja be -embertársaival szemben végletes
2.	Személyisége	az osztályfőnök megítélése szerint: -tudatosan azonosul az iskolai követelményekkel -önismeretre és önfejlesztésre törekszik -elfogadja az iskola által kitűzött értékeket	az osztályban folyó oktató-nevelő munkát nem zavarja	-nem lehet kiszámítani cselekedeteit -hajlamos a fegyelem megrendítésére	-tudatosan az iskolai szabályzók, követelmények kijátszására törekszik
3.	Felelősségérzet	-fejlett, pozitív kezdeményezésekben mutatkozik meg	-elvégzi a rábízott munkát	-sodródik a közösséggel -ötletei hol pozitívak, hol negatívak -hangulatától függ munkája minősége	-megbízhatatlan, képes cserbenhagyni társait
4.	Segítőkészsége	-fejlett, foglalkozik társaival, keresi a javítás útját, módját	-mások segítő, jobbtó törekvéseit nem gátolja	-értékítélete ingadozó	-nem érdekli más problémája -akár kellemetlenkedik is
5.	Viselkedése	udvarias, barátságos, őszinte és önkritikus	Udvarias	-viselkedése ingadozó	kiszámíthatatlan, nem őszinte

	Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1.	Tanulmányi munka	-céltudatos -igényes -rendszeres -pontos -folyamatos -megbízható -ambiciózus	-teljesíti a kötelező feladatokat -átlagosan jó tanulmányi munkát végez (önmagához képest) -képességeit csak megközelítően használja ki	-hullámzó teljesítménye -képességein alul teljesít -figyelmetlen	-figyelmetlen -megbízhatatlan -nem végzi el a feladatát
2.	Kötelességtudás	-magas fokú	-ösztönzésre vár	-alulmotivált	-nem törődik a kötelességeivel
3.	Érdeklődés	-széleskörű	-tananyagon belül produkál	-szétszórt	-közömbös, alig motiválható

Nem lehet példás a magatartása a tanulónak, ha osztályfőnöki intést, jó, ha igazgatói intést kapott az értékelt félév, illetve év folyamán.

A fenti szempontok csak az egyes tanulók körülményeinek, fejlettségi szintjének ismeretében alkalmazhatóak. E kategóriák között az átjárhatóság megengedett, megfelelő mérlegelés után. Az osztályfőnök felelőssége e szempontsor körültekintő alkalmazása.

II.13 Az iskolában alkalmazott sajátos módszer a projektmódszer

Olyan tanulásszervezési formákat valósítunk meg a pedagógiai gyakorlatunkban, amelyek során a tanulók közösen, együttműködve, belső indítatásból és valamely a tágabb közösség érdekeit szolgáló produktum, termék létrehozása érdekében dolgoznak.

Formái:

Központi témahét (Projekthét-projekt napok)

A tanév rendjében szereplő központilag meghirdetett témahetekhez kötődik. Minden érintett tanulócsoporthoz a tanév elején meghatározott fő téma valamilyen részterületét dolgozza fel projekt módszerrel. A projekt teljes időszaka több hónapra is kiterjed. A produktum elkészítése és bemutatása a témahéten történik.

Külső projekt

Erdei iskolában, osztálykirándulásokon és tematikus táborokban alkalmazott tanulásszervezési mód.

Iskolai rendezvényekhez kapcsolódó projekt

A projektet az órákon kívül, részben vagy egészben a tanulók szabadidejében szervezzük meg. Az eredmény iskolai ünnepély, bemutató (pl. Mestermunka), kiállítás, diákrendezvény

II.14 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az iskolában tanultak begyakorlásának, elmélyítésének és bevésésének nagyon fontos része az otthoni munka. Ebből a célból a tanulóink kapnak házi feladatokat.

Alapelvünk, hogy a diákok túlterhelésének megelőzése miatt törekedjünk arra, hogy a felkészülési idő mellett szabadidejük is maradjon. A házi feladat a tanulnivalóval együtt – átlagban – ne haladja meg a tantárgyankénti készüléskor 30 percet.

Hétfőre illetve tanítási szünetekre (mivel ezek az időszakok a pihenést és regenerálódást szolgálják) **nem adunk több házi feladatot, mint hétköznap** egyik óráról a másikra.

Az órarend összeállításakor fontos szempont az egyenletes terhelés biztosítása.

II.15. Versenyek, amelyekre iskolai felkészítést vállalunk

Az alábbi versenyekre vállaljuk a felkészítést, a tanév rendjében felsorolt, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) által meghirdetett és támogatott versenyek mellett.

Magyar nyelv és irodalom:

- Szép Magyar Beszéd verseny a középfokú intézményekben tanulók számára
- Édes anyanyelvünk országos nyelvhasználati verseny
- Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny
- Implom József Helyesírási Verseny
- TIT levelezős versenyek
- Olvass többet! határtalanul, magyarul nemzetközi verseny (saját)
- Szabó Magda városi irodalomtörténeti verseny

Matematika:

- Bolyai csapatverseny
- Varga Tamás matematika verseny
- Zrínyi Ilona matematika verseny
- Megyei matematika verseny
- Arany Dániel matematika verseny
- Medve Szabadtéri Matekverseny
- Sziporka Országos Matematika Verseny
- Pangea matematika verseny

Történelem-filozófia:

- Savaria Országos Történelem Verseny
- '48 öröksége megyei verseny

Angol nyelv

- A Maxim Kiadó nyelvi versenye
- Az Oxford University Press nyelvi verseny
- A M and M Publications versenye
- A Tankönyvkiadó nyelvi versenye
- A Mozaik Kiadó nyelvi versenye
- Reading in English - a Napraforgó Iskolában működő Angol Nyelvi Műhely által szervezett olvasási verseny
- Az Interneten közzétett nyelvi versenyek
- Megyei angol nyelvi verseny

- Városi angol nyelvi verseny
- Országos nyelvi verseny
- A Megyei Pedagógiai Intézet által szervezett nyelvi versenyek
- A Debreceeni Egyetem által szervezett nyelvi versenyek
- Országos levelezős angol verseny

Magyar-angol két tanítási nyelvű

- Szolnoki Természettudományos Diákszimpózium
- Országos civilizációs verseny
- Városi és megyei civilizációs verseny
- KarMUN -ENSZ modellező Nemzetközi Diákkonferencia Budapesten
- Hazai és európai rendezésű MUN konferenciák
- A Magyarországi Disputaszövetség magyarországi és Kárpát-medencei vitaversenyei
- A Debreceeni Egyetem által szervezett országos angol nyelvű vitaversenyek
- Országos és nemzetközi angol nyelvű vitaversenyek

Természettudományi

- Lóczy Lajos földrajz verseny 10-11. évfolyamosoknak
- Irinyi János kémia verseny 9-10. évfolyamosoknak
- KÖKÉL kémia versenyek
- Angol nyelvű természettudományos verseny – Szolnok
- Hevessy György kémia verseny 7-8. évfolyamosoknak
- Mozaik internetes biológia és földrajz verseny 7-8. évfolyamosoknak
- Dr. Kónya Józsefné kémia pályázat
- Mikola Sándor Országos Tehetségkutató Verseny
- Hatvani István megyei levelező és kísérlet-összeállító fizikaversenyek
- ESZK országos internetes verseny
- THE országos természettudományos verseny
- Öveges József fizika verseny
- Játsszunk fizikát! kísérleti verseny

Idegen nyelvek

- Festival d'Italiano
- Alliance Française versenyek: énekverseny, gasztronómiai verseny
- HEBE levelezős verseny

Informatika-könyvtár

- Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny
- Nemes Tihamér alkalmazói verseny
- Alföld számítástechnikai verseny
- Comenius logo verseny

Művészeti

- Arany János balladamondó verseny
- Latinovits Zoltán és Nagy László szavalóverseny
- Országos Diákszínjátész Fesztivál (a regionális rendezői vagyunk)
- Országos Improvizációs fesztivál
- Békéscsabai Országos Művészeti olimpia
- Scherzo Zenés Színpadok Országos Találkozója

- Országos Táncművészeti Fesztivál
- Éneklő ifjúság
- Angol nyelvű Drámafesztivál
- Olasz nyelvű fesztivál (Festival d'Italiano)
- Hajdú-Bihar megyei népdaléneklési verseny

Testnevelés

Diákolimpiai egyéni és csapatversenyek (csapatban: aerobic, floorball, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, strandröplabda).

Külön mellékletben:

[A tantárgyak helyi tantervei](#)

III. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA, HATÁLYA, LEGITIMÁCIÓJA

A program nyilvánosságának módja

A tanévnyitó értekezleten a nevelőtestülettel, az első szülői értekezleten a szülőkkel, az első osztályfőnöki órán pedig a diákokkal ismertetjük.

- 1 példány elhelyezve az iskola könyvtárban
- 1 példány az iskola igazgatói irodájában
- 1 példány a fenntartónál, a Debreceni Tankerületi Központnál
- 1 példány az iskola honlapján
- 1 példány a KIR felületére feltöltve

A pedagógiai program hatálya

- A pedagógiai program a fenntartói jóváhagyás óta, 2013. december 1-jétől életben van.
- A most elfogadott változtatásokkal 2020.szeptember 1-jén lép hatályba
- Hatálya határozatlan időre szól. Jogszabályi változások miatt, illetve a fenntartó, az igazgató, a nevelőtestület, a diákönkormányzat, az Intézményi Tanács bármelyikének kezdeményezésére felülvizsgálandó.
- A pedagógiai program megvalósítását évente értékeli a nevelőtestület.
- A helyi tantervek felülvizsgálatára évfolyamonként és tantárgyanként az iskola átfogó értékelésekor vagy jogszabályváltozás miatt kerül sor.

Legitimációs záradékok

A Debreceni Ady Endre Gimnázium Pedagógiai programjának módosításával kapcsolatban az **Intézményi Tanács** 2020. augusztus 25-én tartott ülésén véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta. Az ülésen készült jegyzőkönyv iktatószáma: klik031201001/05091-2/2020

A Debreceni Ady Endre Gimnázium Pedagógiai programjának módosításával kapcsolatban

- a **Diákönkormányzat** véleményezési jogát a Szervezeti Működési Szabályzatban előírtaknak megfelelően gyakorolta. A Diákönkormányzat elnöke nyilatkozatának iktatószáma: klik031201001/05091-3/2020
- a **Szülői Választmány** véleményezési jogát a Szervezeti Működési Szabályzatban előírtaknak megfelelően gyakorolta. A Szülői Választmány elnöke nyilatkozatának iktatószáma: klik031201001/05091-4/2020

A Debreceni Ady Endre Gimnázium Pedagógiai programjának módosítását a **nevelőtestület** a 2020. augusztus 25-én tartott ülésén elfogadta. A nevelőtestületi jegyzőkönyv iktatószáma: klik031201001/05091-5/2020

Alulírott Dobránszky Sándor a Debreceni Ady Endre Gimnázium megbízott intézményvezetője nyilatkozom, hogy a Pedagógiai program végrehajtása a fenntartótól többlettámogatást nem igényel. A nyilatkozat iktatószáma: klik031201001/05091-6/2020

A Debreceni Ady Endre Gimnázium Pedagógiai programját a mai napon jóváhagyom.

Debrecen, 2020. augusztus 25.

Dobránszky Sándor
megbízott intézményvezető

